

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.
ΕΤΟΣ Ε΄. — ΔΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ—ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ—ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ
- Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑ.—Ταμιακόν πλεόνασμα 1.139.746.000 (Οικονομολογική ἀρθρογραφία).
- ΔΗΜ. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΟΥ.—Τὰ δημόσια θεάματα.—Τὶ ἀποδίδουν.—Ποῖαι φορολογικαὶ μεταρρυθμίσεις ἐνδείκνυνται. (Φορολογικαὶ ἔρευναι).
- ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ.—Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ὑπαλληλικοῦ ζητήματος.—Πῶς ἐπῆραμεν τὰς Ἀμερικανικὰς πιστώσεις.—Αἱ ἀποζημιώσεις τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων.—Προαγαγαὶ εἰς τὸν ταμιακὸν κλάδον.—Ἐκδρομὴ εἰς Ἱερουσόλυμα.—Ὁ χορὸς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ—ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

- ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ.—Μακριὰ σου. (Ποίημα).
- Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗ.—Ἡ Ταβέρνα τῶν Ἀστῶν. (Διήγημα).
- Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.—Ἡ Κύπρος καὶ ἡ δημοτικὴ ποίησις. (Ἱστορία τῆς Τέχνης).
- ΛΕΩΝ. Χ. ΖΩΗ.—Ἐξαγορὰ ψήφων κατὰ τὰς ἐκλογάς. (Ἀπὸ τὴν Ἑπτανησιακὴν Ἱστορίαν).
- ΔΙΑΦΟΡΑ.—Γνωστὰ καὶ ἄγνωστα.—Ἐκθέσεις.—Νεαὶ Ἐκδόσεις.—Κοινωνικά.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 5

ΑΔΕΛΦΟΙ

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ

ΑΙΟΛΟΥ-ΣΤΑΔΙΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

“ ΗΛΙΟΣ ”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ Γ. ΚΟΝΔΥΛΗ

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'-ΕΤΟΣ 50Ν

1 Μαρτίου 1928

ΑΡΙΘ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

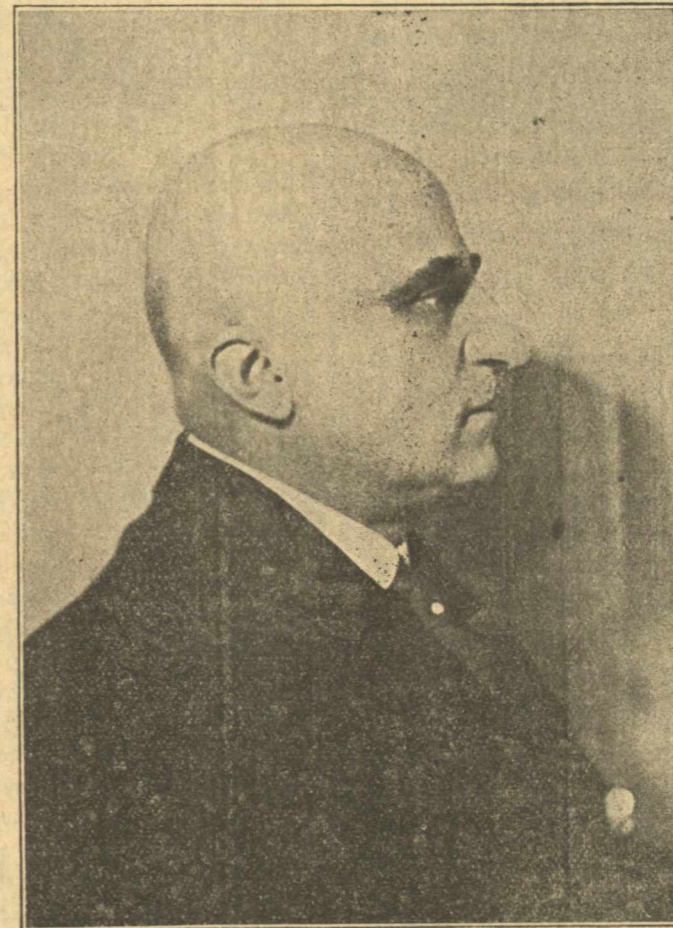
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Κ. Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

ΤΑΜΙΑΚΟΝ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΔΡΑΧ. 1.139.746.000

Παρήλθεν ίσως άπαρατήρητος ή κατά την πολύκροτον ένώπιον τής Βουλής τή 1 Ιουνίου 1927 άγόμευσιν του Υπουργού των Οικονομικών κ. Γ. Καφαντάρη δοθείσα παρ' αυτού έπίσημος πληροφορία, ότι ή μέν χρήσις του 1922—23 ως ταμακόν άποτέλεσμα έμφανίζει πλεόνασμα 1.775.005.226, ή δέ του 1923—24 έλλειμμα 635,258,680. Άλλ' αί δύο αυτά χρήσις πρέπει να θεωρώνται ως μία και ένια, διότι ο προϋπολογισμός του 1922 — 23 μόλις συνετάχθη και έκυρώθη κατά Ιανουάριον 1923, επί τή βάσει των κατά Δεκέμβριον 1922 και Ιανουάριον 1923 ληφθέντων φορολογικών και οικονομικών μέτρων, έπροικίσθη δέ δια των έκ των μέτρων τούτων προκυψάντων νέων έσόδων, καθώς και δια του έκτάκτου έσόδου των 500 εκατ. δραχμών του προελθόντος έκ του κατά Μάρτιον 1923 συναφθέντος δανείου των 750 εκατ., ένφ' μόνον 250 εκατ. έκ του δανείου τούτου ενεγράφησαν

εις τα έσοδα τής χρήσεως 1923—24. Καί έπομένως έκ του συνόλου των δύο τούτων χρήσεων προέκυψε πλεόνασμα δραχμών 1.139.746.000.

Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Όταν δέ αναλογισθής τις, ότι μετά την κατ' Ιανουάριον 1924 παραίτησιν τής Κυβερνήσεως ή νέα Κυβέρνησις και ή Δ' Έθνοσυνέλευσις άπεφάσισαν πλείστας δσας νέας δαπάνας, ιδίως προσωπικού χαρακτήρος, μισθών και αποδοχών, αίτινες πρότερον είχον άποκρουσθή, δυναμένας να ύπολογισθοϋν ως έπιβαρυνούσας τον προϋπολογισμόν του 1923—24 κατά 300 περίπου εκατ., τότε άσφαλώς άγεται τις εις το συμπέρασμα, ότι, άνευ των νέων τούτων δαπανών, τó ταμακόν πλεόνασμα των δύο τούτων χρήσεων θα προσήγγιζε τó έν και ήμισυ δισεκατομμύριον.

Με ταμακόν πλεόνασμα των δύο τούτων χρήσεων έξ 1.139.746.000 ήρχισεν ή νέα χρήσις

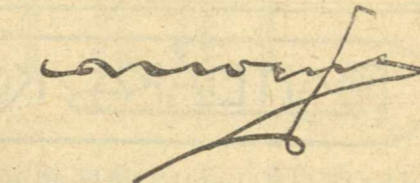
του 1924—25. Η κληροδοσία, ήτις περιήρχετο εις την νέαν ταύτην χοήσιν εκ των δύο προηγηθεισών αυτής, ήτο όντως πολύτιμος και ήδύνατο να χρησιμοποιηθῆ προς πλήρη εξυγίανσιν των δημοσίων οικονομικῶν μας. Ούτω δὲ ἐξηγεῖται, πῶς κατά τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1924 ἀφθονόν προσεφέρετο τὸ ξένον συνάλλαγμα ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τότε τὸν σχηματισμὸν ὀγκώδους ἀποθέματος ὀκτὼ καὶ ἡμισυ ἑκατομμ. λιρῶν στερολινῶν παρὰ τῆ Ἐθνικῆ Τραπεζῆ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους.

Ἀλλὰ τὸ τόσον ἐπισήμως βεβαιωθὲν ταμακὸν περίσσευμα τοῦτο μᾶς ἄγει καὶ εἰς ἄλλας σκέψεις. Πῶς μία τόσον τεραστία προσπάθεια τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐμπνευσθεῖσα ἐκ κυβερνητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀνταποκριθῆ ἡ Ἑλλάς ἀποκλειστικῶς διὰ τῶν ἰδίων μέσων, ὡς ἐγένετο ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1922 μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1924, εἰς τὰς τεραστίας καὶ πολυειδεῖς δαπάνας πολεμικᾶς, στρατιωτικᾶς, ναυτικᾶς, προσφυγικᾶς, ἀποζημιώσεως διὰ τὴν Κέρκυραν, προγενεστέρων ὑποχρεώσεων κλπ., καὶ ὑπὸ τόσον παταγῶδους καὶ ραγδαίας ἐπιτυχίας καλυφθεῖσα, ὥστε νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὴν ἐπομένην χοήσιν τὸ κολοσιαῖον ποσὸν 1.139.746.000, πῶς δὲν ἐσυνεχίσθη κατόπιν κατὰ τρόπον, ὥστε τὰ δημόσια οικονομικὰ νὰ σταθεροποιηθῶσιν ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ δὴ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς τότε τρεχούσης τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, ἤτοι περὶ τὰς δραχ. 200 ἀνὰ λίραν στερολίαν καὶ τοῦ τότε τιμαριθμοῦ τῆς ζωῆς περὶ τὸ δωδεκαπλάσιον τοῦ προπολεμικοῦ;

Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν σκέψιν ἢ ἐρώτησιν ταύτην δίδει σήμερον ἡ τόσον πικρῶς διδακτικὴ ἱστορία τῶν δημοσίων οικονομικῶν μας τῶν ἐτῶν 1924 ἕως 1927, τῆς ὁποίας τὰ μαθήματα πρέπει τοῦλάχιστον νὰ μᾶς χρησιμεύσωσι διὰ τὸ μέλλον. Κατὰ τὴν τετραετίαν ταύτην τὸ οικονομικὸν πρόγραμμα τοῦ 1922—23, ὄχι μόνον ἐγκατελείφθη, ἀλλὰ καὶ κατεπολεμήθη ἀγρίως καὶ κατεσυκοφαντήθη.

Ἡ ἱστορία θὰ κρίνῃ περὶ τῶν αἰτίων τῆς καταστροφῆς τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ οικονομικοῦ ἔργου τοῦ 1922—23 καὶ περὶ τῶν δημιου-

γῶν τῆς οικονομικῆς κρίσεως τῆς ἀπὸ τοῦ 1925 ἐκδηλωθείσης καὶ τῆς ὁπρίας ἢ θεραπείας ἐπιζητεῖται σήμερον διὰ νέας βαρεῖας φορολογίας καὶ διὰ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς δραχμῆς εἰς τὰς 375 ἀνὰ λίραν στερολίαν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΥΤΩΝ

ΤΙ ΑΠΟΔΙΔΟΥΝ. — ΠΟΙΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΝΔΕΙΚΝΥΝΤΑΙ.

ΤΟΥ Κου ΔΗΜ. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΟΥ

Μία ἀπὸ τὰς νεωτέραις φορολογίαις, ἡ ὁποία ὑπέστη σημαντικὴν ἐξέλιξιν ἀπὸ ἐπίψεως ἀποδόσεως λίαν χαρακτηριστικῆς τῆς κοινωνικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς προόδου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶνε καὶ τῶν δημοσίων θεαμάτων.

Ἡ φορολογία αὕτη ὑπῆρξε κυρίως δημιουργημάτων τῆς πολεμικῆς περιόδου, διότι ἡ ριζικὴ μεταρρυθμισίς καὶ διαμόρφωσις αὐτῆς εἰς ἰδίαν αὐτοτελῆ νομοθεσίαν ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίσσειαν ἐκείνην. Ἐκτοτε πλὴν ἐλαχίστων τινῶν δευτερευουσῶν τροποποιήσεων ἴσχυε μέχρι σήμερον ἀμετάβλητος εἰς τὰς βασικὰς τῆς γραμμᾶς.

Ὁ νομοθέτης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπήγαγε εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δημ. θεαμάτων πᾶν εἶδος θεάματος, ἀκρόατος καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πρὸς ψυχαγωγίαν παίγνια καὶ τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας. Ἀλλὰ τὸ κυριώτερον φορολογικὸν ἀντικείμενον τοῦ σχετικοῦ νόμου ἀποτελοῦν τὰ παντὸς εἶδους θεάματα.

Ὁ νόμος δ' ἀκρίβει τρεῖς κατηγορίας αὐτῶν :

α) τὰς θεατρικὰς παραστάσεις,
β) τὰς κινηματογραφικὰς, καὶ
γ) τὰς χοροὺς.

Ἡπιώτερον φορολογεῖ τὰς παραστάσεις τῆς πρώτης κατηγορίας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάγονται καὶ αἱ συναυλαί,

ΔΗΜ. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

οὐ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, αἱ ἐκθέσεις καὶ τὰ παίγνια, βαρύτερον δὲ τὰς παραστάσεις τῆς δευτέρας κατηγορίας καὶ σχεδὸν ἐξ ἴσου τοὺς χοροὺς.

Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς φορολογίας τῶν δημοσίων θεαμάτων εἶνε ἡ προσδευικότης.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ φορολογία τῶν θεατρικῶν παραστάσεων κυμαίνεται ἀπὸ 10 — 50 ο)ο διὰ τὰ ἀπὸ 1 — 40 δραχ. εἰσιτήρια. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ κύριον τοῦτο τέλος προσαυξάνεται διὰ τοῦ προσθέτου ποσοστοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου 30 ο)ο καὶ διὰ τοῦ προσθέτου τέλους ὑπὲρ ἠθοποιῶν ἀπὸ 10 λεπτῶν μέχρι 2 δραχμῶν κατὰ εἰσιτήριον. Οὕτω τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν τῶν θεατρικῶν παραστάσεων διὰ τὰ εἰσιτήρια ἀξίας δραχ. 40 καὶ ἄνω ἀναδιβάζεται εἰς 65,50 ο)ο.

Ἡ φορολογία τῶν κινηματογραφικῶν παραστάσεων καὶ χορῶν εἶνε ἀκόμη βαρύτερα, διότι ἡ βάσις τῆς φορολογίας εἶνε πολὺ μικροτέρα. Τὰ εἰσιτήρια ἀπὸ δραχ. 1 — 4 φορολογοῦνται μὲ τέλος 15 — 50 ο)ο τὰ δὲ ἀξίας δραχ. 6 καὶ ἄνω μὲ τέλος 40 ο)ο. Τὰ τέλη ταῦτα προσαυξάνονται ἐπίσης ὡς ἀνωτέρω καὶ ἀναδιβάζουσι τὰ κύρια τέλη τῶν ἀπὸ 6 δραχ. καὶ ἄνω εἰσιτηρίων εἰς 52,50 ο)ο.

Ἐκ τῆς ἀνομοιότητος τῆς φορολογικῆς κλίμακος τῶν παραστάσεων τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν καταφαίνεται σαφέστατα ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ὅπως εὐνοήσῃ μᾶλλον τὸ θέατρον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν κινηματογράφον, τὸν ὁποῖον ἐδάρυνε περισσότερο.

Ἐκτὸς τῆς προσδευτικῆς αὐτῆς φορολογίας τῆς εἰσπραττομένης κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν εἰσιτηρίων καὶ ἡτις ἐπιπίπτει ἐπὶ τῶν θεατῶν, ἐπιβάλλεται καὶ ἄλλη παγία φορολογία ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων ἀδειῶν τελέσεως δημοσίου θεάματος. Διὰ τοῦ τέλους τοῦτου ὁ νομοθέτης σκοπεῖ νὰ φορολογήσῃ τὸν διευθυντὴν τοῦ δημοσίου θεάματος.

Κατὰ κανόνα ἡ εἴσπραξις τοῦ ἐσόδου τῆς προκειμένης φορολογίας μέχρι τοῦ ἐτους 1925 ἐνηργεῖτο ἀπ' εὐθείας ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἐτους ἐκείνου ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος τῆς δι' ἐνοικιάσεως εἰσπράξεως τοῦ ἐσόδου τοῦτου.

Διεξήχθησαν οὕτω δημοπρασίαι εἰς τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ, Πάτρας καὶ Θεσσαλονίκην.

Ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τῆς φορολογίας τῶν δημοσίων θεαμάτων, καίτοι ἐκ πρώτης ὄψεως παραγωγικώτερον, οὐχ ἤττον δμως ἐν τῇ πράξει δὲν ἀπέδωκε τὰς βεβαιωθείσας ἐπ' αὐτοῦ προβλέψεις. Σχεδὸν πάντες οἱ ἐνοικιασταὶ ἐπέτυχον ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἐκπτώσεις σημαντικὰς καὶ ἔλυσαν τὰς μισθώσεις κατὰ τὴν ἄγονον δι' αὐτοὺς περίσσειαν. Ἐν τούτοις τὸ ἀποτυχὸν πείραμα ἐπανελήφθη ἐκ νέου καὶ κατὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1927—28. Εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα σημειοῦνται αἱ περιφέρειαι εἰς ἃς τὸ ἔσοδον τοῦτο ἐνοικιάσθη καὶ τὰ δοθέντα ἐνοίκια ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Περιφέρειαι	Ἐπιτευχθὲν ἐνοικίων 1927—1928	Εἰσπραθὲν ἔσοδον τοῦ δημοσίου 1926—1927
Ἀθηνῶν	26.100.000	24.585.000
Θεσσαλονίκης	6.200.000	6.047.318
Πειραιῶς	4.550.000	4.525.025
Χανίων	295.070	111.341
Ἡρακλείου	394.000	310.000

Ἡ πάροδος τοῦ χρόνου θ' ἀποδείξῃ ἂν ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ἐκ νέου ἐνοικίασις τοῦ ἐσόδου τοῦτου θὰ ἀπεδῇ πράγματι συμφέρουσα εἰς τὸ δημόσιον, ἢ τοῦναντίον ἐπιζημία εἰς αὐτό, ὡς ἡμεῖς τοῦλάχιστον πιστεύομεν.

1. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναπτυχθέντων περὶ τῆς φορολογικῆς ἐπιδιδόνσεως τῶν δημοσίων θεαμάτων προκύπτει ὅτι αἱ σχετικαὶ ἐπιχειρήσεις βαρύνονται ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας ἀρ. ἐτὰ ἐπαχθῶς, δεδομένου ὅτι αἱ ἀκαθάριστοι εἰσπράξεις τῶν μὲν θεατρικῶν παραστάσεων φορολογοῦνται σήμερον μέχρις 65,50 ο)ο, τῶν δὲ κινηματογραφικῶν μέχρι 52,50 ο)ο.

Ἀρχικῶς, κατ' ἡμετέραν ἐποχὴν ἐθεσπίσθησαν αἱ φορολογικαὶ κλίμακες τῶν δημ. θεαμάτων ἢ φορολογίαι αὐτῶν δὲν ἦτο τόσον ὑπέρογκος ἐν συγκρίσει μὲ τὴν σημερινήν, διότι τότε ἡ ἀξία τῶν εἰσιτηρίων ἦτο πολὺ μικρὰ καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ λαϊκὰ εἰσιτήρια τὰ ὅποια δὲν ὑπερέβαινον τότε τὴν ἀξίαν τῶν δραχ. 5 δὲν ἐφορολογοῦντο περισσότερο τῶν 10 ο)ο. Σὺν τῷ χρόνῳ δμως ὅτε αἱ οικονομικαὶ συνθήκαι τῆς ζωῆς μετεβλήθησαν ἄρδην καὶ ἐξέπεσεν ἡ ἀξία τῆς νομισματικῆς μας μονάδος αἱ προϋποθέσεις τοῦ νομοθέτου ἀνετράπησαν ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἡ προσδευτικότης τῆς κλίμακος μὲ τὰ μικρὰ τῆς κλίμακας εἰς οὐδὲν ὠφέλησεν καὶ κατέληξεν ὥστε τὰ λαϊκὰ εἰσιτήρια νὰ φορολογοῦνται σήμερον μὲ τὸ ἀνώτατον ποσοστὸν τῆς παλαιᾶς κλίμακος.

Ἐκ τῶν σπουδαιότερων ὅθεν μεταρρυθμίσεων τῆς φορολογίας τῶν δημ. θεαμάτων εἶναι καὶ ὁ συγχρονισμὸς τῶν φορολογικῶν ποσοστῶν αὐτῆς πρὸς τὰς σημερινὰς οικονομικὰς συνθήκας καὶ ἡ ἐπάνοδος πρὸς τὸ ἀρχικὸν πνεῦμα τοῦ νομοθέτου, τοῦτέστι τῆς ἐπιεικεστέραις φορολογίας τῶν λαϊκῶν εἰσιτηρίων χάριν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθητικῆς τοῦ λαοῦ.

2. — Μὲ τὸ ἴσχυον σύστημα καθὼς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη φορολογοῦνται διὰ τῆς αὐτῆς κλίμακος αἱ ποικίλαι κατηγορίαι δημ. θεαμάτων αἱ φορολογούμεναι μὲ τὴν ἰδίαν φορολογικὴν κλίμακα πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς διάφορον φορολογίαν ἀναλόγως τοῦ εἶδους τοῦ θεάματος. Ἐπὶ παραδειγματι θὰ ἦτο σκοπιμώτατον νὰ ὑπεβάλλοντο εἰς ἐλαφροτέραν φορολογίαν αἱ συναυλαί, αἱ μελοδραματικαὶ παραστάσεις, αἱ καλλιτεχνικαὶ ἐκθέσεις καὶ τὸ

σοβαρόν έν γένει θέατρον, εις βαρύτερα δέ σχετικώς τέλη τὸ ἐλαφρόν μουσικόν θέατρον (ὀπερέττα, ἐπιθεώρησις κλπ.). Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐνισχύετο ἡ σοβαρὰ καλλιτεχνικὴ κίνησις καὶ θὰ ἐπετυγχάνετο ἀποτελεσματικώτερον ἡ ἀνάπτυξις τοῦ μουσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ ἐν γένει αἰσθητηρίου τοῦ λαοῦ.

3.— Ἐπίσης θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ καθιερωθῇ σύστημα διαφόρου φορολογίας τῶν δημ. θεαμάτων ἀναλόγως τοῦτέστι τοῦ τόπου τῆς τελέσεως αὐτῶν.

Σήμερον φορολογεῖται μὲ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν τοῦ τέλους παράστασις ἢ συναυλία διδομένη εἰς πόλιν τινα τῆς Μακεδονίας ἢ τῆς Κρήτης μὲ τὴν διδομένην εἰς Ἀθῆνας ἢ τὸν Πειραιᾶ.

Ἄλλ' ἢ κατ' ἐπίφθιν φορολογικὴ αὐτὴ ἐνόησις κατ' οὐσίαν εἶνε φορολογικὴ ἀδικία. Διότι αἱ εἰσπράξεις μιᾶς παραστάσεως διδομένης εἰς τὴν ἐπαρχίαν δὲν ἰσοφαρίζουσι βεβαίως κατ' οὐδένα λόγον τὰς εἰσπράξεις τῆς αὐτῆς παραστάσεως διδομένης εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἢ εἰς μεγάλας τινὰς πόλεις, ἐνῶ τὰ ἔξοδα εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐνίοτε εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερα.

Ἀστέως ὅμως πρὸς τὴν ἀποψιν αὐτῆν, ἥτις καθ' ὅ οἰκονομικῆς τύσεως πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τὸν νομοθέτην, ὑπάρχει καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀδικία. Βαρεῖα φορολογία ἐν μ. θεαμάτων ἀπαστερεῖ τὰς ἐπαρχίας τοῦ μοναδικοῦ μερφοτικῆς μέσου ἐνός σοβαροῦ θεάτρου, καὶ τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἐπιδράσεως τοῦ κινηματογράφου ἢ τῶν συναυλιῶν.

Τὸ σύστημα ἄλλως τε τῆς ὑπάρξεως ἀνομοίας φορολογίας εἰς τὰς μεγάλας καὶ τὰς μικρὰς πόλεις ἐφαρμόζεται καὶ εἰς ἄλλας τινὰς φορολογίας, ὡς τῶν αὐτοκινήτων, τεχνικῶν καὶ μικτῶν παιγνίων, ἀδειῶν ἐκκρηκτικῶν ὕλων κ.λ.π.

4.— Εἰς τὴν κειμένην νομοθεσίαν προβλέπονται πολλαὶ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐναπόκειται εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸ δικαίωμα νὰ χορηγήσῃ πλήρη ἢ μερικὴν ἀτέλειαν δημ. θεαμάτων διὰ παραστάσεις Σωματείων πάσης φύσεως.

Ἡ εὐρύτης τοῦ παρεχομένου εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν δικαιώματος γίνεται ἀφορμὴ ὅπως ὑφίσταται ἀληθῆ ἀποδεκατισμὸν ἢ φορολογία τῶν δημοσίων θεαμάτων.

Σωματεῖα, συνεταιρισμοὶ καὶ ὀργανώσεις πάσης φύσεως, ἐπιφελούμενα τῆς γεννητοῦρας τοῦ νομοθέτου ζητοῦσιν ἐκάστοτε καὶ ἐπιτυγχάνουσι μάλιστα ἐνίοτε καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ οἴκον. Ἔτους μερικὴν ἢ πλήρη ἀτέλειαν διὰ χοροὺς ἢ παραστάσεις ὀργανουμένας παρ' αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν—οὐδεὶς βεβαίως ἀρνεῖται τὴν φιλόφρονον ἢ κοινωνικὴν δρᾶσιν εὐαρίθμων Σωματείων ἢ ὀργανισμῶν, τὰ ὁποῖα ἀναντιρρήτως πρέπει νὰ τυγχάνωσι τῆς Κρατικῆς ἐνισχύσεως καὶ ἀρωγῆς—ἀλλ' ἡ ἀκολουθουμένη τακτικὴ τῆς ἀνεξέλεγκτου μάλιστα χορηγήσεως φορολογικῶν ἀτελειῶν ὑπὲρ τοῦ ἐπικαλουμένου κοινωνικοῦ ἢ φιλοφρον. σκοποῦ παρ' ὄλων τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑφισταμένων Σωματείων, ὧν

οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ἀσφαλῶς δὲν εἶνε ἡ ἐνδεδειγμένη ἐπιμοσιονομικῶς.

Τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ καὶ ἡ καλῶς ἐννοουμένη κοινωνικὴ δρᾶσις τῆς Πολιτείας ἐπιβάλλουσι ὅπως καταργηθῇ πᾶσα ἢ ὑπὲρ εἰσδησίαν κατηγορίας φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑφισταμένη ἤδη ἀσυστάσια ἐκ τῆς φορολογίας τῶν δημ. θεαμάτων.

Ἄντ' αὐτῆς δὲ προτιμότερον καὶ σκοπιμότερον θὰ ἦτο νὰ ἐθεσπίζετο ἡ χορηγία κατ' ἔτος χρηματικῆς ἀρωγῆς τοῦ Κράτους ὑπὲρ ὀρισμένων καὶ ἀνεγνωρισμένης κοινωνικῆς ὀφελιμότητος Σωματείων ἢ ὀργανισμῶν.

Ἐφ' ὅσον δὲ ἤθελε γίνεαι καὶ διαρρυθμισαί τῆς φορολογίας κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὑποδείξεις τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῆς πείρας τῶν πραγμάτων θὰ ἀπελάμβανον τῶν ἐξ αὐτῆς προσδοκωμένων πλεονεκτημάτων καὶ τὰ ποικιλώνομα νομικὰ πρόσωπα.

5.— Ἡ ἀπόδοσις τῆς φορολογίας τῶν δημ. θεαμάτων ἠδὲξήθη σημαντικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ὅφειλεται δὲ αὕτη ἀφ' ἐνός μὲν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1922 λόγῳ τῶν προσφύγων αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ἐνθα λειτουργοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δημ. θεάματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων ἐπελθοῦσαν κατ' ἀνάγκην λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος καὶ ἐν μέρει εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν λειτουργούντων θεαμάτων, ἔτι δὲ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς δρᾶσεως τῶν κινηματογράφων εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν συστηματικὴν μουσικὴν κίνησιν τὴν παρατηρηθεῖσαν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

Κατωτέρω παραθέτομεν στατιστικὸν πῖνακα τῶν εἰσπραθέντων ἐκ τελῶν δημοσίων θεαμάτων εἰς ὅλοκληρον τὴν Ἑλλάδα.

Εἰσπράξεις ἐκ τῆς φορολογίας δημοσίων θεαμάτων κατ' ἅπαν τὸ Κράτος

1920—1921	2.385.160
1921—1922	2.878.739
1922—1923	6.151.123
1923—1924	12.855.731
1924—1925	19.019.745
1925—1926	27.739.050
1926—1927	35.555.733
1927—1928	22.028.611

(ἐννέα μῆνες).

Σταματιᾶ

ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ὑπαλληλικοῦ ζητήματος ἢ τοῦλάχιστον ἡ εἴσοδος αὐτοῦ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς συζητήσεως καὶ διευθετήσεως, ἔχει πολὺ δικαίως ἀναστατώσει τὸν ὑπαλληλικὸν κόσμον.

Ἡ ὀραθυμία τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸ ὑπαλληλικὸν ζήτημα καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ σπουδὴ ἐξ ἄλλου ὡς πρὸς τὴν λύσιν ἑτέρων ζητημάτων ἀποφερόντων σημαντικὰ κέρδη πρὸς τοὺς διαφόρους φίλους ὀρισμένων κυβερνητικῶν μελῶν, προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησιν ὄχι μόνον τοῦ ὑπαλληλικοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ πλείστον ἄλλων ὀργανώσεων, αἵτινες ἐτάχθησαν μὲ τὸ μέρος τῶν ὑπαλλήλων καὶ θ' ἀγωνισθοῦν μαζί τους μέχρι λύσεως τῶν ὑπαλληλικῶν.

Ἡ ἀπεργία, πρὸς ἣν ἀσφαλῶς βαδίζουσι, οἱ δημοῖοι ὑπάλληλοι, εἶναι τὸ ἔσχατον ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποτελεσματικὸν μέσον, ἵνα καταδειχθῇ ἢ Κυβέρνησις ἐπὶ τέλους ν' ἀσχοληθῇ καὶ μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους.

Οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς δημ. ὑπαλλήλους εἰς τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας, διότι αὕτη θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναστάτωσιν, τὸν ἐκτροχιασμὸν τῶν πάντων, θὰ προκαλέσῃ διασάλευσιν τῆς δημοσίας τάξεως.

Πρὸ ὅμως τῆς ἐγκληματικῆς στάσεως τῶν τελευταίων Κυβερνήσεων καὶ τῆς παρουσίας ἐναντι μιᾶς τάξεως, ἢ ὁποῖα ὑπέφερε τὰ πάνδεινα ἐξ ὄλων τῶν διαφόρων μεταπολιτεύσεων, ἐβάστασε μ' ἐγκαρτέρησιν τὰς ἀσχημίας καὶ τοὺς ἐξευτελισμοὺς τῶν πολλῶν ἐκκαθαρίσεων διὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν οἱ διάφοροι φίλοι τῶν διαφόρων καθεστώτων (!), ἐμαρτύρησε ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ τὴν δίωξιν, τίς δύναται ν' ἀρνηθῇ σήμερον εἰς τὸν δημ. ὑπάλληλον τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀπεργήσῃ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι ἀπὸ ὄλους ἀναγνωρίζεται ὡς δίκαιον, ἀλλὰ δὲν τοῦ τὸ ἀπονέμου;

Τίς δύναται ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον νὰ ζήσῃ, ὅπως ὁ καθὲ ἀστὸς καὶ ὁ καθὲ ἐργάτης;

Ἡ εὐθιξία τῆς Κυβερνήσεως ὅταν ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ εἴπῃ

τὸ παράπονόν του ἢ τείνῃ τὴν χεῖρά του διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν του κατήντησε ἀφόρητος. Καὶ δὲν θίγεται ἡ Κυβέρνησις ὅταν ὡς πειναλέα ὄρνεα ἔχουν ἐπιπέσει πέριξ τῆς συμβάσεως τῆς ὁδοποιίας οἱ διάφοροι φίλοι; Καὶ δὲν θίγεται ἡ Κυβέρνησις ὅταν τοὺς διαδρόμους τῶν Ὑπουργείων καὶ τοὺς προθαλάμους τῶν Ὑπουργῶν πληροῦν οἱ διάφοροι κομματικοὶ φίλοι διὰ νὰ «πάρουν τὰ ῥουσφέτια των» πρὸς ζημίαν τῶν δημοσίων συμφερόντων καὶ τοῦ λαοῦ; Καὶ δὲν θίγεται ἡ Κυβέρνησις, ὅταν προκαλῆ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους νὰ ζητοῦν τὴν συνδρομὴν ἄλλων ὀργανώσεων διὰ νὰ προασπίσουν τὰ ζητήματά των, ἀντὶ ἡ ἰδίᾳ νὰ ἐπιλύσῃ πρωτίστως τὸ ὑπαλληλικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον τὴν ἐκδέτει εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν καὶ τὸ ὁποῖον κατέστη ἤδη διὰ τῆς ἀδιαφορίας τῆς Κυβερνήσεως ὁ κίνδυνος τῆς δημοσίας τάξεως;

Τί λοιπὸν ἀπομένει εἰς τὸν δημόσιον ὑπάλληλον διὰ νὰ πάρῃ καὶ αὐτὸς τὸ δίκαιόν του καὶ ὄχι τὸ ῥουσφέτι του;

Τὴν ἀπάντησιν ἂν δὲν τὴν δώσῃ ἐγκαίρως ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς ἐπιλύσεως τῶν δημοσιουπάλληλικῶν ζητημάτων, θὰ τὴν δώσουν οἱ δημοῖοι ὑπάλληλοι διὰ τῆς κηρύξεως τῆς ἀπεργίας, ὡς προαναγγέλλου.

ΠΩΣ ΕΠΗΡΑΜΕΝ ΤΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

«Θὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον τοῦ κ. Κοφινᾶ» Κορ ΜΕΛΛΟΝ ΠΡΟΣ Κορ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΝ

Δύο ἦσαν οἱ δρόμοι, πού ἀκολουθήσαμεν, πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ ὑπολοίπου τῶν Ἀμερικανικῶν πιστώσεων.

Ὁ πρῶτος δρόμος ἐχαράχθη κατὰ τὸ 1924, ἐπὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ρούσσου καὶ ἐσυνεχίσθη ἐπὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Πρωθυπουργοῦ τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1924 ἐπανάληψιν τῶν διπλωματικῶν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν σχέσεων, αἵτινες εἶχον διακοπῆ ἀπὸ τοῦ 1921, ἦτο πρῶτιστον καθήκον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκ μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐπιδίωξιν τῆς εἰσπράξεως τοῦ ὑπολοίπου τῶν πιστώσεων. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἡ Κυβέρνησις ἠκολούθησε τὸν ἀκόλουθον δρόμον. Συνεβλήθη μετὰ ἰδιωτῶν ἐν Ἀμερικῇ, ἵνα οὗτοι, ἐπὶ ποσοστοῖς 70)0 ἐκ τοῦ εἰσπραχθῆ-

σομένου ύπολοιπου και επί ετέρα συμπεφωρημένη άμοιβή, ενεργήσωσι δι' ύπομνημάτων, και άλλων μέσων παρά τη 'Αμερικανική Κυβερνήσει προς έπιτυχίαν του σκοπούμενου. 'Απέφυγε δε πᾶσαν άμεσον και έπίσημον διά της διπλωματικής οδοῦ ενεργειαν, προς τόν ειρημένον σκοπόν. Ούτως ύπόθεσις, άναγομένη εις τὸς μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν οικονομικὰς συμφωνίας και δεομένη άμέσου μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων διαπραγματεύσεως, έλαβε τὸν δρόμον τῆς παρασκηνακῆς ενεργείας, εκπέσασα εις εργολαβικῶς αναληφθεϊσαν παρ' ιδιωτῶν επιχείρησιν. Καί ητο έπόμενον τοιαύτη κατεύθυνσις τῆς ύποθέσεως νά καταλήξη εις οίκοτῶν άποτυχίαν και νά δημιουργήσῃ άπελπιστικὰς περὶ τῆς ύποθέσεως έντυπώσεις. Εἰς τοιαύτην θέσιν άφήκε τὸ ζήτημα τῶν 'Αμερικανικῶν πιστώσεων, άπερχόμενος του 'Υπουργείου τῶν 'Εξωτερικῶν ὁ κ. Μιχαλακόπουλος κατὰ 'Ιούνιον 1925.

Βραδύτερον, κατὰ τὸ δεύτερον εξάμηνον του 1925, ἡ 'Αμερικανική Κυβέρνησις εζήτησεν ἀπὸ τὴν 'Ελληνικὴν τὸν διακανονισμόν τῆς παρ' αὐτῆς άποδόσεως του καταβληθέντος κατὰ τὸ 1919-1920 ποσοῦ τῶν πιστώσεων εκ δραχ. 15 εκατομμυρίων δολλαρίων και κατ' άκολουθίαν τούτου ὁ κ. Γ. Κοφινᾶς άπεστάλη εις Βασιγκτῶνα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα διαπραγματευθῆ μετὰ τῆς 'Αμερικανικῆς Κυβερνήσεως τὸ ζήτημα. Προήλθε τότε ὁ κ. Κοφινᾶς εις άπ' εὐθείας και άμέσους διαπραγματεύσεις προς τὸν 'Υπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Μέλλον και τὴν άρμοδίαν διὰ τὸν διακανονισμόν τουτοῦ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν του ίδιου κ. Μέλλον, 'Επιτροπὴν, αξιώσας, ἵνα, πρὸ παντὸς διακανονισμού τῆς άποδόσεως τῶν παρὰ τῆς 'Ελλάδος ὀφειλομένων 15 εκατομμυρίων, εκπληρώσῃ και ἡ 'Αμερικὴ τὴν πρὸς τὴν 'Ελλάδα ὑπόσχεσίν της, τὴν δοθεϊσαν διὰ τῆς οἰκονομικῆς συμφωνίας του 1918, εξ ἧς άπέρρεεν ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς πρὸς τὴν 'Ελλάδα του εις δολλάρια 33 εκατομμυρίων άνερχομένου ὑπολοίπου τῶν 'Αμερικανικῶν πιστώσεων.

Ὁ δρόμος, ὃν τότε εχάραξεν ὁ κ. Κοφινᾶς σκοπὸν εἶχε ν' άποκλείσῃ καθ' ὅλοκληρίαν τοὺς εργολαβικῶς ἐπὶ προμηθειᾶ θελήσαντας, κατὰ τὰ τέλη του 1925, εκ νέου ν' αναλάβωσι και νά εκμεταλλευθῶσιν έμπορικῶς τὴν ὑπόθεσιν, ὡς εἶχον πράξει κατὰ τὸ 1924, διότι προέβλεπεν ὁ κ. Κοφινᾶς τὴν εκ τῆς αναμίξεως τῶν τρίτων τούτων εις τὴν μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν διαφορὰν

ὄλοσχερῆ καταστροφὴν τῆς ὑποθέσεως, ὡς άλλως άπεδείκνυεν ἡ πείρα του 1924-1925.

Διὰ τῶν έπισήμων διαπραγματεύσεων, τῶν γενομένων ἐν Βασιγκτῶν παρὰ τῶν κ. κ. Κοφινᾶ και Εὐλαμπίου, εκ μέρους τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως, μετὰ τῆς 'Αμερικανικῆς, και διὰ τῶν ανταλλαγέντων μεταξὺ τῆς 'Ελληνικῆς 'Αντιπροσωπείας ταύτης και τῆς άρμοδίας 'Αμερικανικῆς 'Επιτροπῆς ὑπομνημάτων άπεδείχθη πληρέστατα τὸ δίκαιον τῆς 'Ελλάδος και εκτοτε επεκράτησε νομικὴ πεποίθησις, ὅτι θάττον ἡ βράδιον θὰ επέλθῃ ἡ εὐθετος ὥρα τῆς ὑπὸ τῆς 'Αμερικῆς ίκανοποιήσεως του δικαίου τῆς 'Ελλάδος. Καί τὴν πεποίθησιν ταύτην διεκήρυξεν ὁ κ. Κοφινᾶς ἀπὸ του βήματος του «Παρνασσου» επανελθὼν ἐν 'Ελλάδι κατὰ Μάρτιον 1926.

Εὐτυχῶς κατὰ τὸ 1927 ἡ Κυβέρνησις, άντιληφθεϊσα πῶς έπρεπε νά ενεργήσῃ, εκ τῆς πείρας του παρελθόντος, επανέλαβε τὴν διπλωματικὴν διαχείρησιν του ζητήματος, ἧτις κατέληξεν εις τὴν γενομένην πρὸ τινος χρόνου συμφωνίαν, περὶ δανείου τῆς 'Αμερικανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν 'Ελλάδα εκ 12 εκατομμυρίων περίπου δολλαρίων πρὸς 4ο)ο και εις τὴν τοιαύτην ὀριστικὴν διευθέτησιν τῆς ὑποθέσεως.

Χάριν τῆς ιστορίας δημοσιεύοντες τάνωτέρω, προστίθεμεν τὴν άκόλουθον άγνωστον μέχρι τουδε λεπτομέρειαν τῶν τελευταίων διαπραγματεύσεων. Ὁ κ. Μέλλον, θέλων προδήλως ν' άποκλείσῃ κατὰ τὴν επανάληψιν τῶν διαπραγματεύσεων τὴν ὀπωσδήποτε άνάμειξιν τρίτων (μη έπισήμων αντιπροσώπων) εις τὴν ὑπόθεσιν, οἱοι οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν εργολαβικῶς θελήσαντες νά εκμεταλλευθῶσιν αὐτὴν, ἐπὶ προμηθειᾶ, ἐτόνισε, κατὰ τὴν έναρξιν τῶν νέων διαπραγματεύσεων, πρὸς τὸν ἐν Βασιγκτῶν κ. Πρεσβευτὴν τῆς 'Ελλάδος, ὡς εγνωσθη εξ ασφαλούς 'Αμερικανικῆς πηγῆς, εκφραστικῶτατα ἐν τῇ διακρινοῦσῃ τὸν κ. Μέλλον άμερικανικῇ λακωνικότητι τὰ εξῆς:

— «Θὰ άκολουθήσῃς τὸν δρόμον του κ. Κοφινᾶ».

Και άκολουθήσαντες αὐτὸν τὸν έντιμον και αξιοπρεπῆ διὰ τὸ Κράτος δρόμον, τὸν ὁποῖον και ἡ 'Αμερικὴ μᾶς ὑπέδειξε διὰ του εζόχου 'Υπουργου της, επήραμεν τὸ ὑπόλοιπον τῶν πιστώσεων.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ 'ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

'Εσωτερικοῦ . . . . . Δραχ. 100
'Εξωτερικοῦ ἐν γένει . . . . . » 200
Αἱ συνδρομαί πάντοτε προπληρωταί.

Πᾶσαι αἱ ἐπιστολαί και τὰ χρηματικά ἐμβάσματα δέον ν' άπευθύνωνται πρὸς τὴν διεύθυνσιν

ΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΗΚΩΝ

Διὰ νεμοσχεδίου κατατεθέντος εις τὴν Βουλὴν παραινεῖται ἡ προθεσμία διὰ τὴν εκδίκασιν τῶν αἰτήσεων άποζημιώσεως τῶν εκ Τουρκίας 'Ελλήνων ὑπηκόων μέχρι τῆς 6 Μαΐου ἐ. ἔ. Καθ' ἡ πληροφορεῖ ἡμᾶς ἡ άρμοδία ὑπηρεσία του Γενικοῦ Λογιστηρίου ἡ εκδίκασις δλων τῶν αἰτήσεων, άνερχομένων εις 12.000, δὲν ἦτο δυνατόν νά συντελεσθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας του αρχικοῦ νόμου, ἄς ελπίσωμεν ὅμως ὅτι τὴν 6 Μαΐου δὲν θὰ εδρεθῶμεν πρὸ νέας παρτάσεως τῆς προθεσμίας και πολὺ φοβούμεθα τοῦτο, διότι μέχρι σήμερον εζεδικάσθησαν μόνον 5.000 αἰτήσεις.

'Εν ᾧ λοιπὸν ὁ περισσότερος προσφυγικὸς πληθυσμὸς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧ:τον εχει άποζημιωθῇ, οἱ 'Ελληνες ὑπῆκοι κινδυνεύουσι, ἂν δὲν ληφθῶσι σύντονα μέτρα, νά μη άποζημιωθῶσι ταχέως, ὡς επιβάλλεται, και ὅσων εκ τούτων αἱ αἰτήσεις εχουν εκδικασθῇ καταφύγουσιν εις διαφόρους προεξοφλητὰς τῶν απαιτήσεων των εις τιμὰς χαμηλάς, εἴτω δ' άποδαίνει ἡ άποζημιώσις των δῶρον—ἄδωρον!

Θὰ ἦτο σκόπιμον κατ' άκολουθίαν ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν εκδικαστικῶν επιτροπῶν διὰ τὴν ταχύτεραν περάτωσιν του ἔργου και δὲν εἶναι τοῦτο δύσκολον, διότι αἱ επιτροπαί άμειδονται επαρκῶς διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὥστε πολλοὶ θὰ θελήσωσι νά μετάσχουν αὐτῶν.

'Εν τέλει παρέχεται ἡ πληροφορία τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι πρὸς πληρωμὴν τῶν άποζημιώσεων θὰ διατεθῶσι 60 εκατ. δραχμῶν εις μετρητὰ και 240 εκατομ. εις προσωρινούς τίτλους. Οἱ τίτλοι θὰ εἶναι μπλοκέ, ὁ δὲ τόκος πρὸς 8 ο)ο θὰ καταβάλλεται ὑπὸ τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος.

Π Ρ Ο Α Γ Γ Ω Γ Α Ι ΕΙΣ ΤΟΝ 'ΤΑΜΙΑΚΟΝ' ΚΛΑΔΟΝ

Διὰν προσεχῶς εις τὸν ταμιακὸν κλάδον διὰ προαγωγῶν θὰ συμπληρωθῶν τὰ ὑφιστάμενα κενά, ἧτοι 9 θέσεις εισηγητῶν, 16 θέσεις λογιστῶν, 32 ταμιῶν γ', τάξεως και 47 ταμιακῶν γραμματέων α'. τάξεως.

'Εκ τῶν κατηρητισμένων ἤδη πινάκων θὰ προαχθοῦν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ανώτερω κενῶν τὰ 2)3 κατ' ἀρχαιότητα και τὸ 1)3 κατ' εκλογὴν.

'Ὡς αὐτως θὰ συμπληρωθῶν και αἱ κεναὶ θέσεις οἰκονομικῶν επιθεωρητῶν δημοσίων ὑπολόγων α'. ἢ β'. τάξεως διὰ προαγωγῶν εκ του ταμιακοῦ κλάδου και τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας ἢ δι' επαναδιορισμοῦ προτέρων τοιούτων.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

'Η ιδιωτικὴ πρωτοβουλία συγκρατεῖ τὸν δεσμόν του 'Ελληνοσ πρὸς τοὺς 'Αγίους Τόπους, περίξ τῶν ὁποῖων τσαυταὶ διαμάχαι γίνονται. Ὁ Σύλλογος «Πανάγιος Τάφος» αναγγέλλει τὴν εις τὴν Πκλαιστίνην ἐτησίαν εκδρομὴν κατὰ τὰς ἡμέρας του Πάτχα.

Τὸ ἐθνικὸν ἔργον του Συλλόγου τούτου, χρονολογούμενον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, εἶναι αξιον πάσης τιμῆς και ὑποστηρίξεως, διότι με τὴν γενομένην ἐτησίαν άφιλοκερδῆ εκδρομὴν εις τὴν χώραν του Πόνου και του Μαρτυρίου, αναζωογονεῖται τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα του 'Ελληνοσ Χριστιανοῦ.

'Η 'Ιερὰ Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος άναγνωρίζουσα και εκτιμῶσα τὸ μεγάλον ἔργον που επιτελεῖται ὑπὸ του Συλλόγου «Πανάγιος Τάφος» εζεδωκε τὴν κατωτέρω δημοσιευομένην εὐρωττον προκήρυξιν πρὸς τὸν 'Ελληνικὸν Λαόν.

«Πρὸς τὸν εὐσεβῆ 'Ελληνικὸν Λαόν. Τέκνα ἐν Κυρίῳ αγαπητὰ και περιπόθητα».

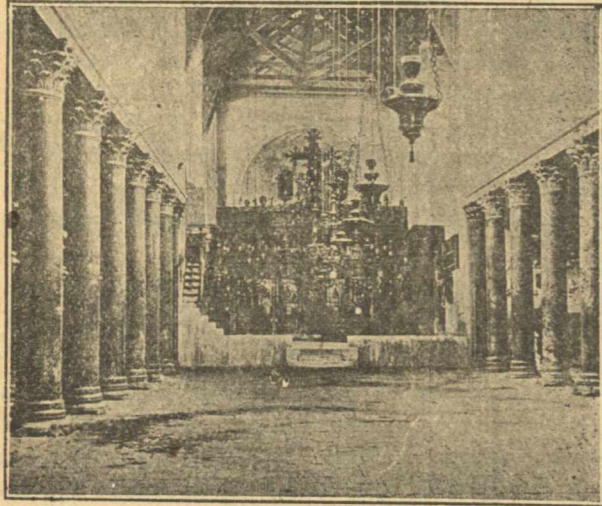
Κατὰ τὰς επικειμένας μεγάλας και κοσμοσωτηρίους εορτὰς του Πάτχα άπαντα τὰ άπανταχοῦ τῆς γῆς εκατομμύρια τῶν χριστιανῶν νουερῶς προσερχόμενα θὰ προσκυνήσωσι μετ' εὐλαβείας εις τὸν τόπον, ὅπου εστησαν οἱ πόδες του Κυρίου και Σωτήρος ἡμῶν Χριστοῦ.

'Αναμφιβόλως ὁμως διαρκῆς και ιερὸς πόθος κατέχει τὴν ψυχὴν παντὸς εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ, ἵνα και αὐτοπροσώπως αξιωθῇ νά επισκεφθῇ τὴν 'Αγίαν πόλιν Σιών, και ἴδῃ ἰδίους ὄμμοσι τοὺς άγίους και θεοβαδίστους τόπους τῆς 'Ιερουσαλήμ και προσκυνήσῃ εὐλαβῶς τὸν Πανάγιον και ζωηφόρον του Σωτήρος ἡμῶν Τάφον, εξ οὗ επήγασεν ἡ ζωὴ και ἡ 'Ανάστασις ἡμῶν.

Τὴν εὐκαιρίαν πρὸς εκπλήρωσιν του ἱεροῦ τούτου πόθου παρέχει και κατὰ τὸ ετος τουτο ὁ παντὸς επαίνου αξιος Σύλλογος ὁ «Πανάγιος Τάφος» ὅστις ετοιμάζων και πάλιν εκδρομὴν δι' 'Ιεροσόλυμα, κατὰ τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα, καλεῖ τὸν εὐσεβῆ 'Ελληνικὸν λαόν εις συμμετοχὴν.

Ἡ διαρκής Ἱερά Σύνοδος, εὐλογοῦσα καὶ ἐνισχύουσα ἐκ καθήκοντος, τὸ θελοῦντον τοῦ Συλλόγου τούτου ἐργον, προτιθέει πάντας ὑμᾶς ἵνα ἐπιωφεληθῆτε τῆς διδομένης εὐκαιρίας καὶ ἀπολαύσητε μοναδικῆς τοῦ βίου ὑμῶν πνευματικῆς χαρᾶς καὶ ψυχικῆς ὠρελείας.

Ὁ ἐν Βηθλεὲμ ναὸς τῆς Θεοτόκου.

Εἶναι ἐπιβεβλημένον ἰδιαίτερος εἰς πάντα Ἕλληνα χριστιανὸν νὰ ἐπισκεφθῆ ἅπαξ τοῦλάχιστον ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ τὰ ἱερώτατα προσκνήματα τῶν Ἀγίων τόπων, διότι ἐκεῖ θὰ δοκιμάσῃ τὸς ἱεροτάτας συγκινήσεις τοῦ ἐπὶ Γῆς βίου αὐτοῦ, ἐκεῖ θὰ ὀμιλήσῃ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐγγύτερον μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ θὰ ἀισθανθῆ ζωηρότερον τοὺς παλμοὺς τῆς ἀναγεννωμένης καρδίας αὐτοῦ. Τὸ Θεοδόχον τῆς Βηθλεὲμ στήλαιον, καὶ τὰ Ἱεροδάνεια γάματα, τὸ προσφιλέστατον τοῦ Σωτήρος ἐνδιαίτημα, τὸ δρος τῶν Ἐλαιῶν, ἡ Ἱεροναλῆμ ἡ πόλις ἡ ἁγία, καὶ πάντα τὰ καθαγιασθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοπρόσωπου ἐδάφη, ἀλλ' ἐξαιρέτως αὐτὸς ὁ Πανάγιος Τάφος θὰ ὀμιλήσωσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ προσκνητοῦ ἰδιαίτερον γλώσσα καὶ θὰ συγκινήσωσιν τὴν εὐσεβῆ αὐτοῦ καρδίαν κατὰ ἰδιόζωντα καὶ ἀπερίγραπτον ἀλλὰ καὶ λίαν ψυχωφελῆ τρόπον. Οἱ δὲ φρουροὶ τῶν ἀπαγορευμένων δικαιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς οἱ ὀμιλιῶντες καὶ ὀμιλιῶντες Πατέρες, θὰ σκιρτήσωσιν ἐξ ἀγαλλιάσεως, διὰ τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀλλογλώσσων προσκνητῶν θὰ ἀέψωσι καὶ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τῆς πατοῦ γλώσσης, ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν Ἑλλήνων προσκνητῶν.

Ὅθεν προτιθέουσα ἡ διαρκής Ἱερά Σύνοδος πάντας τοὺς δυναμένους νὰ μετάσχουσιν εἰς τὴν ἱεράν ταύτην ἀποδημίαν, ἔσχεται τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτήρος ἡμῶν Χριστοῦ, οὗ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

† ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ πρόεδρος κλπ. κλπ.

Δημοσιεύομεν ἀνωτέρω εἰκόνα τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου ἐν Βηθλεὲμ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πρέπει νὰ ἐμολογηθῆ ἀπὸ πάντας ὅτι ὁ ἐφετεινὸς χορὸς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ ἐξαιρετικὴν ζωηρότητα, ὑπερέβαλλε δὲ πάντας τοὺς ἄλλους χοροὺς.

Ἡ αἴθουσα τοῦ χοροῦ, ἐπεδείκνυεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ μέχρι τῶν πρώτων ὥρων, ὅτι ἐκλεκτὸν καὶ ὠρατὸν εὗρισκεται μετὰ τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Πολλὰ κοινὰ καὶ δῶρα πλούσια διανεμήθησαν ἀφειδῶς εἰς τοὺς χορευτάς. Αἱ ἀτραξιὸν ἦσαν ὑπέροχοι εἰς ἐμψύχισιν καὶ ἐκτέλεσιν.

Αἱ εἰσπράξεις ἐφθασαν τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 200 χιλιάδων, τὰ δὲ κέρδη πρὸς ὄφελος τῆς Ἑνώσεως τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων ἀνήλθον εἰς 120 χιλιάδας δραχμῶν.

Εἰς τὰ θεωρεῖα διεκρίναμεν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τῆς κυρίας Α. Μιχαλακοπούλου, τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος μετὰ τῆς κυρίας Ἀίνας Π. Τσαλδάρη, τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης μετὰ τῆς κυρίας Θ. Τουρκοδασίλη, τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Θεολ. Νικολοῦδην, τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀλ. Μυλωνᾶν, τὸν πρῶτον Ὑπουργὸν κ. Ἀλεξ. Παπαναστασίου, τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Ἰαπωνίας καὶ τὴν κυρίαν Γιοκοχάμα κλπ. κλπ. Ὡσαύτως διεκρίναμεν τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Παντογώστου» μετὰ τῆς κυρίας Νεφέλλας Γ. Ἰωάννου καὶ τῆς Δδος ἀδελφῆς τοῦ Μαρίας Ν. Ἰωάννου, τὸν καλλιτέχνην κ. Γ. Μαυριλάκον—Νοῖρ, τὸν κ. Θρασ. Μαρκίδην μετὰ τῆς Δίδος Κλαίρης Μαρκίδου, τὸν κύριον Ζωγράφον μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κύριον Θεοφανόπουλον μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κύριον Ἄνδρ. Λαμπρόπουλον μετὰ τῆς κυρίας Ἰουλίας Α. Λαμπροπούλου, τὸν κ. Θεμιστοκλῆν Μπερτσᾶν μετὰ τῆς Δδος Μπερτσᾶ, τὸν κ. Γιάννακον μετὰ τῶν Δδων θυγατέρων του, τὸν κ. Ρέσσον μετὰ τῆς Δδος Ρέσσου κλπ. κλπ.

Εἰς τὸ ἀμφιθέατρον καὶ τὴν πλατεῖαν διεκρίναμεν τὸν κ. Νικ. Ράμμον μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τῆς Δδος Μαραγκοῦλη, τὸν κ. Ἐμμ. Χανδράκην μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κ. Παν. Νέμπαρην μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κ. Ἀθαν. Σμπαρούνην μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κ. Ἰωάννην Φούκαν μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κ. Νικὸν Γιούλην, τὸν κ. Φιλίπ. Βουνεσόπουλον, τὸν κύριον Κωνστ. Βεναρδῆν μετὰ τῆς Δδος ἀδελφῆς του, τὸν κ. Ἀγαμ. Κοτρώζον μετὰ τῆς κυρίας του, τὸν κ. καὶ κ. Ἀθην. Καλαμίδου, τὸν κ. Δημ. Μαγκριώτην μετὰ τῆς Δδος Μαρίας Ἰωαννίδου κλπ. Ὡσαύτως τοὺς κ. κ. Παν. Μερτικόπουλον, Φρ. Φίξ, Ὁρέστην, Χρυσικόπουλον, Τσαμπούλαν, Ἀκρίδον, Οἰκονόμου, Δούκαν, Πολογιώργην. Ἡσαῖαν, Δούκαν, Γαλόπουλον, Κολλινατίην, Θ. Μπίμπαν κλπ. κλπ.

Τὴν Ὁργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ χοροῦ ἀπετέλουν οἱ κ. κ. Θεμ. Μπερτσᾶς, Γ. Σερραῖος, Δημ. Πιπέρος, Γ. Τσαλακόπουλος, Πέτρος Σκαραντάδος, Γ. Ἀλεξίου, Κ. Σταματόπουλος, Γ. Μεταξᾶς καὶ Δεληβοργιάς.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΚΡΙΑ ΣΟΥ

ΤΟΥ Κου Μ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ

ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

καὶ δὲ γλυκονανούριζαν οἱ ζέφυροι τὰ στάχια.

Στὴ μοναξιά μου πρόβαλες, μα—
[κροξενιτεμένη.
Εὐλογημένη ἢ στράτα σου κ' ἢ
[στράτα σου ἁγιασμένη.
Τὸν ἐρχομό σου ζήτησε τὸ πέ—
[ρασμα τοῦ Μᾶη,
ποῦ ἄνθη, χαρὲς, πουλιῶν λαλιὰς
[φέρει παντοῦ ὅπου πάει.

Μακριά σου ἡ λύπη ἀφάνιζε τὰ
[χρῶματ' ἀπ' τὴν πλάση
κ' ἔβλεπα τὰ βουνὰ χλωμά καὶ
[κίτρινα τὰ δάση.

Ἡ θάλασσα δὲ χάιδευε ἐρωτό—
[πληχτη τὰ βράχια

Μακριὰ σου, οἱ μέρες μου ἄρρωστοι δὲν εἶχαν σὺν
[πρῶτα
μέσα στοῦ Φοίβου τὰ ἱλαρὰ, τὰ χαρῶσφενια φάτι.
Ἦσκιοι σκεπάζαν τὶς πλαγιὰς καὶ θάλασσά καὶ λιβάδια
καὶ φαίνονταν τὰ δειλινὰ σὰ λυπημένα βράδια.

Μακριὰ σου οἱ νύχτες μου εἶτανε σ' ὀδύνη βυθισμένες
κ' εἶχαν μεσάνυχτα ἄχαρὰ κ' αὐγὰς δακρυοβρογμένες,
—νύχτες θλιπτὲς κ' ἀτέλειωτες, ὡ ἀτέλειωτα ξενύχτια
ποῦ δέσμιο μὲ κρατούσατε στῆς συμφορᾶς τὰ δίχτυα....

Παρθένα ἄγνη. Μοῦ πρόβαλες καὶ μοῦρθες σὰν τὸ Μᾶη
ποῦ ἄνθη, χαρὲς, πουλιῶν λαλιὰς, φέρνει παντοῦ ὅπου
[πάει,
καὶ τὴ φωλιά μου ὠμόρφηνες μ' ἀγάπη μυρωμένη.
Εὐλογητὸς σου ὁ ἐρχομὸς κ' ἡ στράτα σου ἁγιασμένη.

Μιχ. Γ. Πετριδης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΩΝ ΑΣΤΩΝ

ΤΟΥ Κου Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗ

Μιά ψιλλὴ βροχούλα ἀπὸ τὸ σουροῦπωμα ράντιζε ὅλον τὸ δρόμο κ' ἔνα βοριανέμι ψυχρὸ διαπερνοῦσε ἴσα με τὸ κόκκαλο. Μιά βραδεία τοῦ χειμῶνα ποῦ στοὺς δρόμους ἀριώνουν οἱ διαβάτες κ' ἰπροχωροῦνε βιαστικοὶ νὰ μποῦνε στὰ σπίτια τους.

Ὁ Μανώλης διευθύνθηκε στῆς γειτονιάς του τὴν ταβέρνα, ὅπως συνήθιζε κάθε βράδυ, γιατί ἐκεῖ εὗρισκε τοὺς φίλους του, κατὶ ὠραίους τύπους καὶ τοὺς ἄρραινε νὰ κουβεντιάζει μαζί τους καὶ νὰ φιλονεικῆ πάνω στὰ ζητήματα ποῦ θίγανε, πολιτικά, ἐργατικά, κοινωνικά κ.λ.π. Ἐπειδὴ εἶτανε κομμουνιστὴς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ συμμερίζονταν μὲ κανένα τρόπο τὶς ἰδέες του, ἄρχιζε ἡ φιλονεικία καὶ πολλὰς φορὰς, ὅταν περνοῦσεν ἡ ὥρα καὶ τὸ κρασί εἶχε φέρεῖ ζάλη, γινότανε καυγᾶς, ποῦ ἔλεγες, πὼς θὰ ρθοῦνε καὶ στὰ χέρια. Στὸ τέλος γινότανε ὁ λο-

Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗΣ

γαριασμός, πληρώνανε καὶ μονιασμένοι φεύγανε καθένα γιὰ τὴ θεομὴ στέγη του.

Ὁ Μανώλης εἶτανε ὁ ἐχθρὸς τους, μὰ κ' ὁ ἀπαραίτητος τῆς συντροφιάς φίλος, γιατί δίχως αὐτὸν δὲ μποροῦσε ν' ἀνάψει ἡ κουβέντα, νὰ πιωθεῖ τὸ κρασί καὶ νὰ περάσει ἡ ὥρα.

Μόλις τὸν εἶδανε στὴν πόρτα ὅλοι χαρήκανε. Χτυπήσανε τὰ χέρια παλαμάκια.

— Ἐλα... ἔλα— τοῦ φωνάζανε νὰ μᾶς τὰ πεις.

— Τί συμβαίνει;— ρώτησε περίεργα.

— Τί δὲ ἴερες;...

— Ὁχι!

— Ἐπεισόδια ὄξω ἀπ' τὴ Βουλὴ μας Ἐπίθεση κατὰ τῶν χωροφυλάκων. Ἐυλοκόπημα στοὺς κομμουνιστὲς καὶ διάλυσή των.

Ὁ Μανώλης κάθισε χαμογελώντας, κοιτώντας τὸ κεφάλι καὶ μορφαζόντας εἰρωνικά.

— Ναι, γνωρίζω τὰ ἐπεισόδια. Οἱ ἀστικοὶ βουλευτὲς ἀποφασίωσαν νὰ διώξουν ἀπ' τὴ βουλὴ τοὺς κομμουνιστὲς βουλευτὲς. Νὰ καθίσουνε στὶς βουλευτικὲς

ἔδρες μόνοι τους, νάχουνε τὸ βῆμα τοῦ λόγου μόνοι αὐτοὶ καὶ νὰ τὰ λένε συναμεταξύ τους ὅπως θέλουνε. Σὰς ἔρωτῶ εἰνὲ δικαιούνη αὐτή; Δὲ λέγεται δίωξη καὶ βία.

Στὸ διπλανὸ τραπέζι τρώγανε τρεῖς χωροφυλάκοι με τὰ ὅπλα τους. Αὐτοὶ ποὺ εἶχανε ἀναγγεῖλει τὰ ἐπεισόδια ὄξω ἀπὸ τὴ Βουλῆ.

Ἔλαβε τὸ λόγο ὁ ἕνας.

Ἐμεῖς εἶπε—εἴμαστε ἐκεῖ φρουρά. Καὶ χωρὶς αἰτία μᾶς ἐπιτέθηκαν οἱ κομμουνιστὲς νὰ μᾶς πάρουνε τὰ ὅπλα μας. Αὐτὸ δὲ λέγεται ἀδικη ἐπίθεση καὶ βία.

Ὅλοι φωνάζανε «ναί». Κι' ὁ Μανώλης θύωσε, γούρλωσε τὰ μάτια του. Ἡ ταραχὴ του προκλήθηκε ἀπ' τὰ ὀπλοφοροῦντα ὄργανα τῆς τάξεως. Τὰ γιομισμένα με σφαῖρες ὅπλα, ποὺ πάντα οἱ κἄνες τους στρέφονται ἀπέναντι στὰ σώματά τους, ὅσες φορές τολμοῦνε νὰ κινηθοῦνε νάντια τοῦ καθεστῶτος.

Μὲ φωνὴ αὐστηρὴ ἀπάντησε στὸ χωροφύλακα.

Ἐμεῖς οἱ κομμουνιστὲς δὲ σὰς χωνεύουμε, γιατί εἴσατε ὄργανα τυφλὰ τῆς κεφαλαιοκρατίας. Ἐνῶ ἐμεῖς εἴμαστε ὄργανα...

Ἐνας ἀπ' τὴν παρέα διέκοψε.

... τῆς Μόσχας!...

Ὁ Μανώλης χτύπησε γροθιά τὸ τραπέζι καὶ τὸ κρασί χόρευε στὰ ποτήρια.

Ὅχι!—εἶπε δυνατὰ καὶ μὲ ὀργή—αὐτὴ εἶνε συκοφαντία. Εἴμαστε ὄργανα τῆς μεγάλης μας ἰδέας, τῆς κομμουνιστικῆς, ποὺ τὴν θερμαίνουμε οἱ ἐργάτες κι' ὄλ' οἱ σκλάβοι τοῦ κεφαλαίου, χωρὶς νὰ κάνουμε διάκριση ἔθνους καὶ πατρίδας, γιατί ἐμεῖς ὅλοι μιὰ ἔχουμε πατρίδα, τὴ γῆ ὅλη, ποὺ κατοικοῦμε καὶ ποὺ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή της ἀγωνιζόμαστε καὶ θ' ἀγωνιστοῦμε σκληρὰ, καὶ νὰ γίνουμε ὅλοι ἄνθρωποι καὶ νὰ φροντίσουμε γιὰ τὸ καλὸ, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν προόδὸ μας!

Ἐνα γέλιο θορυβώδικο, παρατεταμένο ὑποδέχτηκε τὰ λόγια τοῦ Μανώλη. Ἀκόμα κι' ὁ ταβερνιάρης τὸν κοροῖδευε κουνώντας τὸ κεφάλι.

Μὰ ὁ χωροφύλακας—εἶτανε νευρικός, ἐνῶ οἱ ἄλλοι δύο δὲ μιλούσανε—πῆρε τὸ λόγο κι' εἶπε.

Ἐμεῖς ὑπερασπιζόμαστε τὴν πατρίδα. Σεῖς εἴσατε ὑπονομευτὲς τῆς πατρίδας. Γι' αὐτὸ θὰ χτυπάμε τὶς προσπάθειές σας.

Σεῖς εἴσατε—ἀπάντησε μὲ φωνὴ ταραγμένη—τὰ κορόιδα τῆς κεφαλαιοκρατίας. Διότι οἱ λίγοι ζοῦνε πλούσια κι' εὐτυχημένα, ἐνῶ ὁ κοσμάκης ὑποφέρει, βασανίζεται, ἀρρωσταίνει, πεθαίνει σύντομα. Φυλάτε δυστυχημένους τὶς τράπεζες με τὰ ὅπλα στὰ χέρια. Μὰ ἀπ' τὸ χουσάφι, ποὺ φυλάτε, τί μερτικὸ ἔχετε σεῖς; Ἐμεῖς σὰς λέμε, νὰ πετάξετε τὰ ὅπλα καὶ τὸ χουσάφι νὰ μωραστεῖ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἴσια, γιὰ νὰ μὴ ζοῦνε οἱ λίγοι σὲ βῆμα τῶν πολλῶν. Ὁ σκοπὸς μας αὐτὸς εἶνε νὰ ἀπολαβένουμε τ' ἀγαθὰ ὄλ' οἱ ἄνθρωποι, κι' ὄχι οἱ λίγοι ἰσχυροὶ φύλακες τοῦ χουσοῦ, ποὺ σὰς ἔχουνε ἐξωπλισμένους νὰ τοὺς φυλάτε καὶ ποὺ σὰς διατάζουνε νὰ μᾶς χτυπάτε. Αὐτοὶ σὰς λένε, πὼς ἡ πατρίδα ὑπονομεύεται ἀπὸ μᾶς. Καὶ μεῖς σὰς ρωτοῦμε πατρίδα δὲ θὰ πει πόλεμος, ἀλληλοφάγωμα καὶ δυστυχία; Αἶ, θέλετε τὸν πόλεμο, γιὰ νὰ κερδίζουμε οἱ βιομήχανοι τοῦ σιδήρου; Καὶ ποῖος ἀπειλεῖ τὴν πατρίδα; Ὁ γείτονας.

Μὰ ἐμεῖς, ποὺ ἀγαποῦμε τοὺς ἀνθρώπους ὅλους, γιατί κι' αὐτοὶ οἱ γείτονές μας ἀδελφία μας εἶνε, φωνάζουμε «κάτω ὁ πόλεμος», νὰ κηρύσσουμε τὸ εὐαγγέλιο τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ οἱ ἐκμεταλλεῖς, ποὺ παχαίνουν τὰ ταμειὰ τους σὲ βῆμα τοῦ λαοῦ, θέλουνε νὰ ὑπάρχουνε σύντομα καὶ πατρίδα, ἐνῶ ἐμεῖς θέλουμε ὄλ' ἡ γῆ νὰ γίνῃ μιὰ πατρίδα κοινὴ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ με σύντομα κοινά. Γιὰ σκεφθῆτε τί μεγάλο κι' ὠραῖο ὄνειρο εἶνε αὐτό. Γιατί λοιπὸν νὰ μᾶς λένε προδοτὲς ἀφοῦ ζητοῦμε νὰ σταματήσουνε οἱ ἐξοπλισμοὶ καὶ οἱ πόλεμοι; κι' ὁ κόσμος νὰ κοιτάξῃ τὴν εἰρήνη, τὴν τέχνη καὶ τὴν πρόοδο;

Ὁ χωροφύλακας κουνήθηκε ταραγμένα στὸ κάθισμά του.

Δὲ μπορῶ ἐγὼ—εἶπε—νὰ καταργήσω τὴν πατρίδα μου, γιατί τότε θὰ πάψω νὰ λέγομαι Ἕλλην.

Ἀπ' τὴν παρέα ὁ Νίκος Κατσιχτής ἔλαβε τὸν λόγο.

Ρὲ Μανωλάκη—τοῦ εἶπε—αὐτά, ποὺ εἶπες, σοῦ τὰ διδάξανε ἀπ' τὴ Ρούσικη πρεσβεῖα. Δὲν εἶνε ἔτσι;

Ὅχι. Δὲ ξέρω ἐγὼ πρεσβεῖες. Ξέρω μόνον γιατί εἶμαι κομμουνιστής.

Γιατί εἶσαι ὄργανο τῆς Ρωσσίας, ποὺ ἐνῶ μιλάς νὰ καταργήσουμε τὸ στρατό, ἡ Ρωσσία σήμερα ἔχει τεράστιο στρατὸ κι' ἐναέριο στόλο ἐπικίνδυνο. Δὲ θέλεις πατρίδα. Μὰ ὅταν ἀφίσομε τὴ Ρωσσία νὰ μπεῖ μέσα στὸ ἔδαφός μας, σ' ἔρωτῶ, ποῖος τότε θὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Ρώσσους μολσεβίκους νὰ μᾶς ἐπιβάλλουν τὴ Ρούσικη γλῶσσα καὶ νὰ μᾶς κάνουν ὅλους Ρώσσους; Οἱ λαοὶ ἀνήκουνε σὲ κράτη, ποῦχουνε ἱστορία. Μεταξύ τους τὰ κράτη συναγωνίζονται, τὸ ἕνα νὰ γίνῃ καλλίτερο ἀπ' τ' ἄλλο κι' ὅλα μαζί προοδεύουν. Σεῖς θέλετε μιὰ πατρίδα, ὕστερα νὰ ρίξουμε κάτω τὴν οἰκογένεια καὶ τὴ θρησκεία καὶ νὰ παρακμάσουμε στὸν ἐκφυλισμὸ τοῦ μολσεβικικοῦ χάους. Ἀφίσατέ μας ἡσύχους. Ἄν δὲ σὰς ἀρέσει ἡ πατρίδα ἀναχωρήσατε γιὰ τὴ Ρωσσία.

Ἡ παρέα χειροκρότησε τὸν Κατσιχτή, ἕνα νοικοκυράκο ἄνθρωπο. Κι' ὅταν τὸν ἔβλεπε ὁ Μανώλης καὶ τοῦ εἶπε.

Τὰ λὲς αὐτὰ γιατί εἶσαι κεφαλαιοῦχος,—τοῦ ἀπάντησε.

Ἐγὼ βρέ, ὅ,τι κι' ἂν εἶμαι σήμερα, πρέπει νὰ ξέρεις, ὅτι πρῶτα εἶμουνα ὑπηρετής.

Σηκώθηκε ὀρθός. Σήκωσε τὸ παλτό του.

Κοιτάξε—τοῦ εἶπε—τὸ πανταλόνι μου εἶνε τρῦπιο καὶ τὰ χέρια τοῦτα δῶ, ἀκόμα δουλεύουνε. Δὲ γενιόμαστε ὅλοι πλούσιοι. Ὁ δρόμος ὅμως εἶνε ἀνοιχτός μπροστά μας, νὰ ἐργαστοῦμε καὶ νὰ δημιουργηθοῦμε σιγά-σιγά πλούσιοι. Ὁ μολσεβικισμὸς σας ὑποστηρίζεται ἀπ' τοὺς ἐργάτες, δηλαδὴ ἀπ' τὶς ἀμόρφωτες μάζες. Καὶ θέλετε αὐτὲς νὰ ἐξεγείρουνε καὶ νὰ νικήσουνε, γιὰ νάχουνε ἐργατοκρατία. Τὸ σημερινὸ καθεστῶς εἶνε φυσιολογικό. Ἄν ὑπάρχουνε τάξεις, τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ κοινωνικὴ σύνθεση κι' ἀρμονία, γιατί ὅπως ἡ μιὰ μέρα δὲ μοιάζει με τὴν ἄλλη, κι' ἕνας ἄνθρωπος με τὸν ἄλλον, ἔτσι δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἰσότης στὴν πραγματικότητα. Σ' αὐτὴ τὴ Ρωσσία ἀναγκαστήκανε νὰ κάνουνε δυνατὲς ὑποχωρήσεις ἀπ' τὶς θεωρεῖες τους οἱ κύριοι ἐπίτροποι καὶ ὑπάρχουνε κι' ἐκεῖ τάξεις, ὅπως

στὸ στρατὸ ὑπάρχουνε οἱ ἄπλοὶ στρατιῶτες κι' ἀξιωματικοὶ, ποὺ τοὺς διευθύνουνε. Τὸ σημερινὸ καθεστῶς ζεῖ καὶ δοκιμάζεται ἀπὸ αἰῶνες, γιατί στηρίζεται στὴ φυσιολογικὴ του κατάσταση. Ὁ μολσεβικισμὸς εἶνε μιὰ αὐθαίρετη πρόκληση, ποὺ τὴν δημιούργησε ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος κι' ἡ μεταβατικὴ οικονομικὴ δυσχέρεια τῶν κρατῶν. Θέλουμε νὰ χτυπήσουμε τὸ καθεστῶς, γιατί ἔτσι τὸ θέλουμε πάνω στὴν ἀνωμαλία τῆς μεταπολεμικῆς, ποὺ ἐννοοῦμε νὰ ἐκμεταλλεῖσαστε, δίνοντας ὑποσχέσεις πὼς θ' ἀνατεῖλει ἡ εὐτυχία, ὁ παράδεισος, ἂν γίνῃ κομμουνισμός. Ἐμεῖς, ποὺ δὲν ἀκολουθοῦμε τὶς ιδέες σας καὶ ποὺ εἴμαστε οἱ πρὸ πολλοί, δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπ' τὰ πειράματά σας, ποὺ κλειοῦνε μιὰ θύελλα, καὶ ποὺ ζητᾶτε νὰ τὴν ξαπολύσετε πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς, γιὰ νὰ καταστρέψετε ὅ,τι ἀποχτήθηκε με κόπους καὶ μόχθους καὶ στέκει σήμερα ὀρθοῦ. Κι' ἂν δοῦμε, πὼς ὑπάρχει κίνδυνος, θὰ σὰς χτυπήσουμε ἐμεῖς, καὶ ὅποιος ζήσει τότες.

Ὅλοι ταχθῆκανε με τὸ μέρος τοῦ Κατσιχτή. Ἐνας θόρυβος σηκώθηκε ἀπ' τὴν παρέα. Μιλούσανε ὅλοι μαζί καὶ χειρονομούσανε. Ὁ Μανώλης κατάλαβε, πὼς τὰ πράγματα εἶχανε ἐρεθιστεῖ.

Κύριοι!—σηκώθηκε ὀρθός καὶ παίρνοντας ὕφος, τοὺς εἶπε με χαμόγελο—τὸ μέλλον σύντομα θ' ἀποδείξει, ὅτι τὸ δίκιο εἶνε δικό μας. Ἐτσι εἶναι. Μιὰ νέα ἰδέα εἶνε δύσκολο νὰ καρποφορήσῃ καὶ χτυπιέται. Ἡ Ρωσσία σήμερα εἶνε τὸ ἰσχυρότερο κράτος. Γιατί ἔχει ξαπλώσει σὲ ὅλα τὰ κράτη τοὺς πλοκάμους της καὶ περιμένει νὰ ἐπιτύχῃ τὸ μεγάλο μας σκοπὸ, γιατί ἀπὸ κει ἡ ἰδέα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ προετοιμάζεται νὰ κυριαρχήσῃ σ' ὅλη τὴ γῆ.

Μιὰ φωνὴ δυνατὴ ἀκούστηκε ἀπὸ ἕνα δικηγόρο φίλο τῆς παρέας.

Ὁξω μίσθαρνο ὄργανο τῆς Ρωσσίας!

Οἱ χωροφύλακες σηκώθηκαν πάνω, νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦνε.

Ἐτσι πρὸ τῆς βίας καὶ τῆς ἀπειλῆς ὁ Μανώλης ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ λέγῃ, με τὴν ἀπόφαση τῆν ὀριστικὴ, νὰ μὴ ξαναπαίει ἄλλη φορὰ στὴν ταβέρνα τῶν... ἀστῶν.

Ὁ Κατσιχτής πῆρε ὕφος λυπημένο καὶ εἶπε στοὺς ἄλλους σὲ συμβουλευτικὸ καὶ μαλακὸ τόνο φωνῆς.

Βλέπετε, κύριοι, πόσος εἶνε ὁ κίνδυνος μεγάλος. Ὁ Μανώλης διδάσκει τὸ εὐαγγέλιο τοῦ κομμουνισμοῦ. Προκαλεῖ θορυβεῖ. Ἐπιτίθεται. Πιστεύει στὴ Ρωσικὴ ἐξάπλωση... Ἴδου τὸ μικρόβιο, πὼς ξαπλώνεται. Κι' ὅμως τὸ ἀφίνουμε νὰ εἰσέρχεται στὸν ὀργανισμό μας, γιατί δὲ λαβαίνουμε δραστικὰ μέτρα ἐναντίον του. Ἐτσι ὁ μολσεβικισμὸς προχωρεῖ κι' ὀλοένα κερδίζει ἔδαφος, γιὰ νὰ τὸν παραδεχόμαστε ὡς ἐξέλιξη. Ποῖος θ' ἀνακόψῃ τὸ δρόμο του; Ἴδου τὸ ἔργον μας καὶ τὸ καθῆκόν μας. Νὰ ὀργανωθοῦμε ἐναντίον των μέχρι τῆς ἐξουσίας. Ἀλλιῶς τὸ κακὸ θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ μᾶς νικήσῃ.

Ἀπὸ κείνο τὸ βράδυ ἡ παρέα ἔχασε τὴ συντροφία τοῦ Μανώλη. Γιατί τὸ πρᾶγμα πῆρανε φωτιά.

Πέρασε καιρὸς. Ἡ παρέα τῶν ἀστῶν ὀλοένα ἐσχολίαζε τὶς κινήσεις τῶν κομμουνιστῶν. Καὶ τελευταία τὴν ἀποκάλυψη τῆς υπογραφῆς ὑπομνήματος γιὰ τὴν αὐτονομίαν τῆς Μακεδονίας.

Τὸ προδοτικὸ αὐτὸ ἔγγραφο ἔφερε καὶ τὴν ὑπογραφή τοῦ Μανώλη ποὺ συνελήφθη καὶ φυλακίσθηκε.

Ὁ Κατσιχτής πήδησε ἀπ' τὴν χαρὰ του, ὅταν τὸ βράδυ στὴν ταβέρνα τοῦ ἀναγγεῖλανε τὶς συλλήψεις.

Ἐπὶ τέλους—ἐφώνησε—ἡ δικαιοσύνη ἔσπλησε.

Ὁ δικηγόρος μὲ φωνὴ πόνου.

Ἄκουτε κατάσταση, νὰ βρίσκονται Ἕλληνες καὶ νὰ υπογράφουνε τὴν αὐτονομίαν τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας, τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ποὺ ποτίστηκε με τόσο ἀδελφικὸ αἷμα καὶ ποὺ εἶνε σπαρμένο με τὰ κόκκαλα τόσων ἡρώων. Εἶνε προδοσία. Καὶ πρέπει νὰ παταχθοῦνε οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κύριος Νίκος, ὁ μπακάλης, σταύρωσε τὰ χέρια καὶ εἶπε:

Τώρα ποῖος θὰ ζήσει τὴ γυναῖκα καὶ τὸ παιδάκι τοῦ Μανώλη; Νὰ τί κάνει ἡ προπαγάνδα. Βρίσκει κούτους ἀνθρώπους, λίγο διαβασμένους, καὶ τοὺς παίρνει στὸ λαιμὸ της. Ὁ καημένος ὁ Μανωλίδης ὄνειρεύτηκε ἕνα κόσμο παραδεισένιο.

Κι' ὁ Κατσιχτής γελοῦντας, εἶπε.

Τώρα ἂς βρεῖ τὸ δίκιο του στῆς φυλακῆς τὰ σίδερα.

Ὁ καταστηματοῦχος εἶπε με φόβο.

Κατὰ ποῦ ἔμαθα θὰ τοὺς τουφεκίσουνε πρὸς παραδειγματισμό!

Τὰ λόγια αὐτὰ μιὰ σιωπὴ ἐκάλυψε καὶ μιὰ θλίψη. Γιατί ὀπωσδήποτε ὁ Μανώλης εἶτανε τῆς συντροφιάς φίλος, μὰ ποῦ τὸν ἀπεχώρησε ἡ διαβολικὴ αὐτὴ ἰδέα τῆς... ἰσότητος!

ΛΙΑΝ ΠΡΩΣΕΧΩΣ

Ο

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

Θὰ ὀργανώσῃ

ΔΙΑΔΕΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΜΕ ΕΙΣΟΔΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΝ

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὀμιλήσωσι παρακαλοῦνται νὰ συνεννοηθῶσι με τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Παντογνώστου»

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ εἰδοποιῶσιν ἡμᾶς ἐγκαίρως διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΚΥΠΡΟΣ
ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΚΩΝ. Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Διά τους γνωρίζοντας την ιστορίαν της ελληνικής γλώσσης τὸ δημώδες ἰδιώμα, δὲν εἶναι ὅτι ἀπέμεινεν ἐκ τῆς ἀρχαίας γλώσσης διαφθαρὲν εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῶν τόσων ἐθνικῶν περιπετειῶν, ἀλλ' αὐτὴ ἢ ἀρχαία γλώσσα ὅπως ἐξελίχθη φυσιολογικῶς μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν

Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, οἱ περισσότεροι τῶν λογίων δὲν ἐχρησιμοποιοῦν παρά τὴν ἀρχαίαν διάλεκτον, θεωροῦντες τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ χυδαίαν καὶ ἀκατάλληλον διὰ τὴν χρῆσιν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς τέχνης. Ἡ προσπάθεια τῶν ἀρχαιοπλήκτων τούτων Βυζαντινῶν, ἔμεινεν ὡς ἦτο φυσικόν, ἀνευ ἀποτελέσματος, καὶ ἡ ζωντανὴ γλώσσα ἐξηκολούθησε

νὰ ἀποτελῆ ἀποκλειστικὸν ὄργανον ἐκφράσεως τοῦ λαοῦ καὶ μέρους τῶν συγγραφέων τῆς τελευταίας Βυζαντινῆς περιόδου, οἵτινες ἀντελήφθησαν, ὅτι λογοτεχνικὸν ἔργον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γραφῆ εἰς γλώσσαν νεκρὰν πλέον, τὴν ὁποίαν δὲν ἐμάνθανέ τις εὐκόλως, ὅπως τὴν μητρικὴν του γλώσσαν, ἀλλὰ κατόπιν πολυμύχθων προσπαθειῶν, τὰς ὁποίας ὁμοίως θὰ κατέβαλεν ἐάν ἐπρόκειτο νὰ ἐκμάθη καὶ τὴν Ἀραβικὴν.

Πλεῖστα σώζονται μνημεῖα ἀποδεικνύοντα τὴν καταγωγὴν τῆς δημοτικῆς γλώσσης, διάφορα βεβαίως κατὰ τόπους, διάφορα κατ' ἀρχαιότητα, τινὰ μάλιστα τῶν ὁποίων ἀπτονται τῶν πρώτων μεταχριστιανικῶν χρόνων. Ὁ ὁμιλήσωμεν κατωτέρω περὶ τῶν Κυπριακῶν ποιημάτων, τὰ ὁποῖα μεταξὺ τῶν δημιουργημάτων τῆς λαϊκῆς μουσῆς εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, χρησιμεύοντα ἐνίοτε ὡς ὑπόδειγμα μίμητος καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς λαϊκοὺς ποιητὰς τοῦ Βυζαντίου. Ἐν ἐκ τούτων τὸ «ἄσμα τοῦ Θεοφυλάκτου» ἔγραψεν ἀναμφισβητήτως κατὰ τὸν VII ἢ VIII αἰῶνα ἀφοῦ ἀνάγεται εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν Κυπρίων κατὰ τῶν Σαρακηνῶν. Ἐν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὁ Ἀλεξανδρουπολίτης καλεῖ εἰς ἐορτὴν τοὺς ἀρχοντας καθῶς καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ κατὰ τὸ γέσθη προκαλεῖ οἰονόητε θέλει νὰ μεταβῆ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Σαρακηνῶν.

1 Μίμησις τούτου ἐν πολλοῖς φαίνεται ὅτι εἶναι ἕτερον Βυζαντινὸν ποίημα ἐπιγραφόμενον «Ἀναγνώρισις» ἔργον τοῦ Χ αἰῶνος τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσε τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ὁ Σπ. Ζημπέλιος λαβὼν τοῦτο παρὰ τοῦ Brunet de Presle καὶ ὅπερ ἀποτελεῖ μέρος τῆς δευτέρας συλλογῆς νεοελληνικῶν ᾠμάτων τοῦ Fauguel. Περὶ τούτου βλέπε. Σπ. Ζημπελίου «Πόθεν ἢ κοινὴ λέξις τραγουδοῦ» Ἐκδόσις 1859 σελίς 37-40.

«Νὰ πάρη τοῦτο τὸ χαρτὶν νὰ φέρῃ ἀντιχάρτιν
νὰ κἀμῃ δίκαιον πόλεμον νὰ ῥκαουδῆ σὶ τὸν κόσμον».

Ὁ γενναῖος Θεοφύλακτος ἐννοεῖ ὅτι ἡ πρόκλησις ἀπευθύνεται εἰς αὐτὸν καὶ ὀργίζεται, ἀλλὰ ἀναλαμβάνει θορραλέως τὸν ἄγῶνα καὶ φωνάζει νὰ τοῦ φέρουν τὸν ἵππον του «τὸν μῦθρον τὸν πετροκαταλύτην» καὶ τὸν ὄπλισμόν του.

Φέρτε μου τὸ κοντάρι μου ποῦν' αἴς Γιώργης² πάνω
Ὅταν φθάσει εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Σαρακηνῶν παρκαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ φανῆ ὁ ἀδελφός του ὁ Ἀλιάντρης καὶ ἡ δέησίς του εἰσκαύεται. Οἱ δύο ἀδελφοὶ πολεμοῦν πρὸς τοὺς Σαρακηνούς, ἀλλ' ὁ Ἀλιάντρης συλλαμβάνεται αἰχμάλωτος, ἀπελευθερούμενος τέλος χάρις εἰς τὴν γενναϊότητα τοῦ Θεοφυλάκτου, ὅστις ἐπιτρέφει νικητής.

Ἐν ἰδιαιτέρον εἶδος ποιήματος τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται εἰς τὴν Κύπρον οὐδαμῶς σχεδόν τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος εὐρίσκειται. Τοιοῦτον εἶναι τὸ θρησκευτικόν. Πολλὰ ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ εἴους τούτου περιγράφουν τὸν βίον τοῦ Σωτήρος καὶ ἄλλων ἁγίων καὶ εἶναι γνήσια ἐκδηλώσεις τῶν θρησκευτικῶν συναισθημάτων τῶν Κυπρίων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας καὶ ἰδίως τοὺς Κρήτας, οἵτινες οὐχὶ μόνον σπανίως ἐξεδήλουν ἐν τῇ ποιήσει θρησκευτικὰ συναισθήματα, ἀλλὰ παρουσιάζουν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους καὶ βραδύτερον ἔχνη εἰδωλολατρισμοῦ. Παράδειγμα εἶναι πλεῖστα ἔργα γραφέντα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 17ου αἰῶνος, εἰς τὰ ὁποῖα ἐμφανίζονται ἀρχαῖαι θεότητες, ὅπως ὁ Ζεὺς, ἡ Ἀφροδίτη κλπ.

Τὸ γλωσσικὸν ἰδιώμα ἐστέρησε τὰ Κυπριακὰ ἄσματα τῆς πνευλιτικῆς γνωριμίας, ὅπως συνέβη καὶ μὲ τὰ Κρητικά. Ἡ γλώσσα τους εἶναι Ἑλληνικὴ, σπανίως δὲ συναντᾶται ἐν αὐτοῖς λέξεις Γαλλικὰς ἢ Τουρκικὰς, ἔχνη τοῦτέστιν προερχόμενα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῶν Γάλλων ἢ τῶν Τούρκων κατακτητῶν, ἀλλὰ εἶνε πλήρη τοπικισμῶν καὶ παραφθορῶν, δι' ἃ ἡ Κύπρος ἀνέκαθεν φημίεται³.

Ἡ δημοτικὴ ποίησις τῶν Κυπρίων περιστρέφεται ἐντὸς τῶν αὐτῶν κύκλων μὲ τὴν Βυζαντινὴν (σώζεται καὶ ἄσμα τοῦ Διγενῆ) καὶ ἀποτελεῖ συνέχειαν ταύτης.

2 Τὸ κ πολλάνις ἀντικαθιστᾶ τὸ γ ἐν τῇ Κυπριακῇ διαλέκτῳ. Βλέπε Γραμματικὴν Κυπριακῆς γλώσσης ἐν τῷ Β' τόμῳ τῶν Κυπριακῶν τοῦ Ἀθ. Σακελλαρίου σελ. λκ. Ἐκδόσις 1868.

3 Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Σοιοὶ ἐξ οὗ προήλθεν ἡ λέξις σοιοικισμός, εἶναι πόλις τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κιλικίας. Ἐπίσης γνωστὸν εἶναι τὸ ἐπίγραμμα τοῦ Ἀππιανοῦ.

Ἐπὶ σοιοικισμοὺς Φλάκκῳ, τῷ ἐήτορι δῶρον
Πέμπας, ἀντέλαβον πέντε διακοσίους,
Καὶ νῦν μὲν φησί, τούτους ἀριθμῶ σοι ἔπεμψα,
τοῦ λοιποῦ δὲ μέτρον πρὸς Κύπρον ἐρχόμενος.

Ἡ ἐπίδρασις τῆς Δύσεως, ἀπ' ἧς ἡ νῆσος κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ριχάρδου τοῦ Λεοντοθύμου (1191) καὶ μετέπειτα ἐπὶ τῶν Λουσινιανῶν αὐθεντῶν, παρατηρεῖται εἰς ἐλάχιστα ποιήματα ὅπως τὸ «ἄσμα τῆς Ρήγαινας καὶ τῆς Ἀροδαφνούσας»¹ τῆς πλέον ὥραίας ἐκ τριῶν ἀδελφῶν, τὴν ὁποῖαν ἀγαπᾷ ὁ Βασιλεὺς καὶ γίνεται ἀντικείμενον σκληρᾶς ἐκδικήσεως τῆς γυναικὸς του.

Τὴν τρίτην ἢ καλλίτερην λέσιν Ἀροδαφνούσας
κείνην γαλᾶ κῆ ὁ Βασιλιάς, κείνην γαλᾶ κῆ ὁ Ρῆας
ὁ Ρῆας τῆς Ἀνατολῆς καὶ Βασιλέας τῆς Δύσεως.

Πολὺ μεταγενεστέρως ἄγνωστος Κύπριος λόγιος, πιθανῶς σπουδᾶσας εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ μελετήσας τὴν τέχνην τῆς ἐποχῆς του μεταφράζει τὰ σονέτα τοῦ Πετράρχα εἰς τὴν Κυπριακὴν γλώσσαν διατηρήσας μάλιστα τὸν ἐνδεκασύλλαβον τοῦ πρωτοτύπου καὶ τὴν μορφήν τοῦ Ἰταλικοῦ σονέτου. Ἡ μετάφρασις τῆς Θησείδος τοῦ Βοκκακίου, ἔργον τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου δὲν εἶναι ἔργον Κυπρίου ὅπως φαίνεται ὅτι πιστεύει ὁ Ἑσσελιγκ² ἐάν τοῦλάχιστον κρίνῃ καὶ ἐκ τῆς γλώσσης τοῦ κατωτέρω ἀποσπάσματος.

Αὐτὴν τὴν τρίτην βίβλον γὰρ ὁ ποιητὴς ἀφίνει
τοῦ Ἄση τὰ καμώματα, τοῦ ἔρωτος ἀρχίζει
Κί ἐκ τὴν Ἑμήλιαν τὴν λαμπρὴν τὴν κοκκινόδροσάτην,
θέλει νὰ πῆ πὼς ἔσφαξαν, καὶ σφάγησαν ἐξ αὐτῆν.
Οἱ δύο στρατιῶτες οἱ καλοὶ, ποῦσαν φυλακεμένοι
Κί ἐκ τὴν ἀγάπην καίονταν, κί ἦσαν πολλὰ θλιμμένοι³.

Ἡ τουρκικὴ κατάκτησις (1571) γίνεται πρόξενος νέας μεταβολῆς εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, καὶ τὴν μεταβολὴν ταύτην τὴν διακρίνομεν ἐν τῇ μετέπειτα παραγωγῇ. Ὁ Κύπριος ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνας, εὐρεθεῖς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν λαοῦ βαρβάρου καὶ σκληροῦ, ἀνίκανος δὲ εἰσεῖν νὰ ἀντιστῇ κατ' αὐτῆς, δὲν χάνει τὴν συνείδησιν τῆς φυλετικῆς του ὑπεροχῆς οὔτε παρουσιάζει σημεῖα ψυχικῆς ἐξουθεώσεως. Ἀπ' ἐναντίας ἡ δοκιμασία αὐτῆ τοῦ ἀποκαλύπτει νέας ψυχικὰς ἰκανότητας καὶ τοῦ μεταβάλλει τὸν τρόπον τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐκφράσεως. Ἡ προτίμησις του πρὸς τὸ ἐπικὸν ποίημα πού ἐξυμνεῖ τὴν ἀνδρείαν τῶν ἡρώων, ὅπως τὸ ἀρχαιοτάτον ἄσμα τοῦ Θεοφυλάκτου, ἐξαφανίζεται μὲ τὴν αἴγλην τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ βραδύθυμος ἐκ τῆς δουλείας ψυχὴ τοῦ Ἑλλήνου δημιουργεῖ καὶ τότε, ἀλλὰ δημιουργεῖ ἄσματα πένθιμα, γεμάτα ἀπαισιοδοξίαν, εἰλικρινεῖς ἐκφράσεις τῆς ψυχικῆς του καταστάσεως.

Ἡ σύγχρονος ποίησις δὲν ἔχει πλέον χαρακτῆρα διδακτικόν, ὅπως ἡ παλαιὰ ἐπικὴ καὶ θρησκευτικὴ ποίησις, ἀλλὰ εἶναι ἐκφρασις τοῦ κρατοῦντος ψυχικοῦ πένθους. Συμβολικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον, διὰ τὸν φόβον τοῦ κατακτητοῦ, κρύπτει ὑπὸ τὰ σύμβολά της ὅλον τὸν πό-

1 Βλέπε Ἀθ. Σακελλαρίου Κυπριακὰ σελίς 42. Ἐκδόσις 1868.

2 Βλέπε. Ἑσσελιγκ Βυζαντινὸν καὶ Βυζαντινὸς πολιτισμός. Ἑλληνικὴ μετάφρασις Σ. Σακελλαροπούλου. Σελίς 349.

3 Εἰς ἅπαντα τὰ παρατιθέμενα ἀνωτέρω ἀποσπάσματα διετηρήσαμεν τὴν ὀρθογραφίαν τοῦ πρωτοτύπου.

νον τοῦ μάρτυρος Ἑλλήνος, καὶ ὡς εἶναι φανερόν διὰ πάντα μελετητὴν τῆς Ἑθνικῆς μας ἱστορίας, ὁ πόνος αὐτὸς δὲν ἦτο μία ἄγονος ποιητικὴ ἐκφρασις, ἀλλ' ἦτο ἡ δύναμις ἐκείνη, ἧς ἐσφυρηλάτησε τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνος καὶ τὴν ἔκανε νὰ ἐκδηλωθῆ ἀργότερον εἰς πράξεις ὑπερόχου ἡρωϊσμοῦ. Ἡ περίοδος αὕτη τῆς Κύπρου ὅπως καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ γονιμοτέρα. Δὲν δημιουργοῦνται κατ' αὐτὴν ἔργα τέχνης, οὔτε παρατηρεῖται ἐπίδοσις τις φιλολογικῆ. Ἐν τούτοις ἡ λαϊκὴ μουσα δημιουργεῖ ποιήματα, στερούμενα πιθανῶς πρωτοτυπίας μορφῆς, ἀπλᾶ εἰς τὴν γλώσσαν καὶ τὴν κατασκευὴν, ἀλλὰ τόσον εἰλικρινῆ εἰς τὴν ἐκφρασιν τῶν ἀνθρωπίνων συναισθημάτων, ὥστε νὰ παραμένουν μόνον αὐτὰ εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ νὰ μᾶς ἀνακουφίζουν, διὰ τὸ ἀληθινὸς πόνος τῆς ζωῆς μᾶς ἀποκαλύπτει πόσον ἀποτρόπαιος εἶναι ἡ τέχνη τοῦ γραφείου.

Ἐργον τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Τουρκικῆς κατακτήσεως, ἔργον καθαρῶς Κυπριακόν, ἐάν κρίνῃ τις ἐκ τῆς γλωσσικῆς του ἐμφανίσεως, εἶναι τὸ ἄσμα τοῦ Ἐλαφίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ποιητὴς ἐκφράζει τὸν πόνον του διὰ τὸν θάνατον τῶν δύο τέκνων του, προφανῶς αἰχμαλωτισθέντων καὶ σφαγέντων ὑπὸ τῶν Τούρκων, παρομοιάζων αὐτὰ πρὸς δύο ἐλαφάκια. Ἡ ἀλληγορικὴ μορφή τοῦ ποιήματος ὀφείλεται, ὅπως καὶ πλείστον ἄλλων, εἰς τὸν φόβον τοῦ κατακτητοῦ.

Λάφι μου χρυσοκέρατον ἴστα ἔχεις καὶ δακρυζεῖς
καὶ μὲ τὰς πέτρες δέρονσαι τὴν μέρα καὶ τὴν νύχτα;
Ἴστα κακόν σου ἔπαθες καὶ νὰ βουρᾶς ἐν θέλεις;
μὲ τὰλλα λάφια νὰ βοσκᾶς ἐν θέλεις μὲς τοὺς λόγγους;
Γιατὶ χτυπᾶς τὰ πόδια σου τὰ χρυσοκέρατά σου,
γιατὶ νὰ τρέβεις καὶ κογγᾶς σὰν νάσουν λαβωμένον;
Πέ μου, λάφι, πέμου το, πέμου το κῆ ἂν ἔμπορήσω,
διῶ σου βοήθειαν ὄσην μπορῶ, ὄσην ἔχω κῆ ὄσην θέλεις;
Ἐν εἰμπορεῖς ποτάμι μου ἴποτα νὰ μοῦ κάμης,
βαθέα ὁ πόνος τὴν φωλεὰν μὲς τὴν καρδιάν μου ἔχει.
Καὶ τί καλὸν στήν γῆν αὐτὴν ἔχω γὰρ νὰ μπορήσω
μὲ τὰλλα λάφια γρήγορις σ' τοὺς λόγγους νὰ πειάξω;
Δυὸ ἐλαφάκια ἔκαμα φιλὰ χρυσοκτυμένα,
καὶ κείνα μοῦ τὰ πήρασι μ' ὀρφάεψαν πὸ κείνα.
Τὸ νὰ τὸ ἦρε κνηγὸς νὰ πίνῃ σὸ ποτάμι
μιὰ τρυφεριὰν τοῦ ἔδωκεν τὸ ρίψεν εὐτὺς κάτω.
Τὸ ἄλλο τὸ μικρότερον μίαν μέραν μὲς τοὺς λόγγους
μὲ τὰλλα λάφια ἔτρωεν κ' ἀντίκρυζεν τὸν ἥλιον
ἀνάθεμά τῆν τὴν σιγμὴν π' ἄφησεν τὰλλα λάφια,
ἐμπήχηκεν μὲς τὰ κλαδιὰ καὶ μὲς τὰ χορταράκια,
ἐβόσκειτο μονάχον του καὶ ἔτρωεν γλυστηρίδα.

Ακόμη εν απόφαση και νά σου ένας λύκος,
ἐπάνω του πετάχτηκεν μοῦ τὸ φαιεν, μάγνα μου.
Ὅς μου νερόν, ποτάμι μου, τὴν δίψαν μου νά σβύσω.
Πάρε και πῖε ὅσον ἔμπορῆς, πατέρ' ὀρφανεμένε *

Φαναγόρου

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

* Ἀθ. Σακελλαρίου Κυπριακά σελίς 38-39.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΣΤΑΣΙΑΚΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΕΞΑΓΟΡΑ ΨΗΦΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΕΚΛΟΓΑΣ

ΤΟΥ Κου ΛΕΩΝΙΔΑ Χ. ΖΩΗ

Ἡ διαφθορά τῶν συνειδήσεων διὰ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν
ψήφων κατὰ τὰς ἐκλογὰς πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἑνὸς και
τοῦ ἄλλου, δὲν παρουσιάζει τί τὸ νέον εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς
ἐποχὴν. Χωρὶς ν' ἀνατρέξωμεν εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους,
σταματῶμεν πρὸ μιᾶς περιόδου ἑκατονταετίας, ὅτε, λόγῳ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

τῆς καταχρήσεως, ἡ ὁποία ἐγένετο
διὰ τῆς ἐξαγορᾶς ψήφων πρὸς ἐκλογὴν μελῶν τῆς Νομο-
θετικῆς Συνελεύσεως, ἠναγκάσθη ἡ Γερουσία τοῦ Ἡνωμένου Κρά-
τοῦ τῶν Ἰονίων Νήσων, διὰ πράξεως αὐτῆς ἀπὸ 13 Μαΐου
1833, νὰ ὑποχρέωσῃ τοὺς ὑπο-
ψηφίους, ὡς Μέλη τῆς Νομοθε-
τικῆς Συνελεύσεως, νὰ προσδοῦν
εἰς διακήρυξιν ἐνώπιον τοῦ Ἐπάρ-
χου, τῶν Παρέδρων και τῆς ὁλο-
μελείας τῶν Ἐκλεκτόρων, εἰ

οὐδεμίαν ποσότητα χρηματικὴν ἐπλήρωσαν πρὸς ἐξαγο-
ρὰν ψήφων.

Ἡ πράξις τῆς Γερουσίας δημοσιευθεῖσα συγχρόνως
ἐλληνιστῆ και ἰταλιστῆ, εἶχεν, ὡς ἐξῆς:

Προοίμιον.

Ἐπειδὴ εἶναι πολὺ ἐπιθυμητὸν νὰ καταλυθῇ διὰ
πάντα ἡ κατάχρησις τῆς ἀγορᾶς τῶν ψήφων, και ἐν-
ταυτῷ ἡ ὑπαρξίς κάθε ἄλλου ὁποιοῦδήποτε εἶδους δια-
φθορᾶς εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν μελῶν ὁποῦ πρέπει νὰ δου-
λεύσουν εἰς τὴν Νομοθετικὴν Συνέλευσιν και νὰ ἀπομα-
κρυνθῇ ὡς και ἡ ὑπόψια τῶν τοιούτων: Διὰ τοῦτο τῆ
ἔξουσίᾳ τῆς Αὐτοῦ Ἐψηλότητος τοῦ Προέδρου και τῆς
Ἐκλαμπροτάτης Βουλῆς, τῆ γνώμη και συναίνεσις τῆς
Εὐγενεστάτης Νομοθετικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ἐνωμένου
Κράτους τῶν Ἰονικῶν Νήσων, εἰς τὴν Πρώτην ταύτην
Συνάθροισιν τῆς Τετάρτης Γερουσίας και τῆ Ἐπικυρώσει
τῆς Αὐτοῦ Ἐξουχότητος τοῦ Λόρδ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ

τοῦ Προστάτου Βασιλέως, νομοθετοῦνται και διατάττον-
ται τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρ. 1. Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν πρώτην Φεβρουαρίου
1833 θὰ εἶναι χρέος ὅλων τῶν ὑποκειμένων ὁποῦ ἐκλε-
χθοῦν ὡς Μέλη τῆς Νομοθ. Συνελεύσεως, και πρὶν ὁ Ἐπ-
παρχος ἐκάστης νήσου δημοσιεύσῃ τὴν ἐπαλήθευσιν ὁποῦ
ἀπαιτεῖ τὸ 22ον Ἄρθρον, Τμήμα 2ον, Κεφάλαιον 3ον τοῦ
Χάρτου τοῦ Πολιτεύματος, νὰ κάμουν ἕκαστος τὴν ἐφε-
ξῆς διακήρυξιν, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ἐπάρχου, τῶν Παρέ-
δρων του και τῶν Ἐκλεκτόρων συναθροισμένων.

Ἐγὼ Ὁ Δ. διακηρύττω εὐσυνειδήτως κατέμπρο-
σθεν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ και αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ, εἰ
μῆτε ἀμέσως μῆτε ἐμμέσως, μῆτε διὰ λόγου μου, μῆτε
μὲ μέσον ἄλλου μεσολαβοῦντος ἀνθρώπου δὲν ἐπλήρωσα,
οὔτε ἕκαμα νὰ πληρωθῇ καμμιά ποσότης ἢ ποσότητες
χρημάτων, ὅτι δὲν ἐσυμφώνησα οὔτε ἕκαμα νὰ συμφω-
νηθῇ ὑπόσχεσις ἢ ὑποχρέωσις ὁποιασδήποτε χρηματικῆς
ἀνταμοιβῆς ἢ ἰδιαιτέρας ὠφελείας ἢ κέρδους, και εἰ δὲν
ἔδωσα οὔτε ἕκαμα νὰ δοθῇ καμμιά ἐλπίς:—εἰς εἶδος
ἀντιπληρωμῆς—διὰ καμμὴν ψήφον, ἴπου ἔλαβα ἢ διὰ συ-
νέργειαν δοθεῖσαν ὑπὲρ ἐμοῦ εἰς τὴν παρουσαν ἐκλογὴν:
—και τοῦτο διακηρύττω ἐπάνω εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρέη,
και ἔλους ἐκεῖνους τοὺς δεσμούς, ὁποῦ νομίζονται ἱερά
ἀπὸ τὸν καλὸν Χριστιανὸν και τίμιον ἄνθρωπον*.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰς περιστάσεις ὁποῦ ἐφεξῆς ἀπο-
δειχθῇ ἔμπρὸς τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως ἐναντίον
τινὸς ὁποιοῦδήποτε Μέλους, ὅτι ἕκαμα τὴν διακήρυξιν
τὴν περιεχομένην εἰς τὸ προηγούμενον Ἄρθρον ψευ-
δῶς ἢ δολίως, ἢ Συνέλευσις θὰ κηρύττει μηδὲν και ὡς
μὴ ὑπάρξασαν τὴν ἐκεῖνου ἐκλογὴν, και θὰ ἐκδίδεται
πάραιτα τὸ Συνταγματικὸν Ἐπίταγμα διὰ τὴν ἐκλογὴν
νέου Μέλους ὁποῦ θὰ ἔμβει εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνου: και
προσέτι ὁποῖος ἀποδειχθῇ ἔνοχος μιᾶς τοιαύτης παρανο-
μίας θὰ ἀποσβύνεται διὰ πάντα ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν
Συγκλητῶν και θὰ καταδικάζεται νὰ μετρήσῃ εἰς τὸν
Δημόσιον Θησαυρὸν μίαν ζημίαν 200 λιρῶν στερλινῶν,
ἢ θὰ φυλακῶνεται μὲ Ἐπίταγμα τῆς Συνελεύσεως, ὡς
νὰ πληρῶσῃ τὴν εἰρημένην ποσότητα. Καὶ τὸ τέτοιον
Ἐπίταγμα θὰ ἔχῃ τὴν δυνάμιν του, ὡς και εἰς τοὺς
καιροὺς τῆς ἀλλημερεύσεως ἢ ἀναβολῆς τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον 3. Ἡ παροῦσα νὰ τυπωθῇ εἰς τὴν Νεοελ-
ληνικὴν και Ἰταλικὴν γλῶσσαν, και νὰ δημοσιευθῇ πρὸς
κοινὴν εἰδοποίησιν.

Κορφοὶ 13 Μαΐου 1833 Ε. Ν.

Ζάκυνθος

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ
«ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»
Ἀρχ. 100.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΤΟΥ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ,"

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

(Ἱστορίαι—Ἀνέκδοτα—Περίεργα).

Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' εἶχε τόσο μεγάλην ἰδέαν διὰ τὴν εὐθυ-
κρίσιαν τῆς ἐρωμένης του κυρίας Μαιντενόν, ὥστε τῆς ἔλεγε
κάποτε:

—Προσφονοῦν ἕνα βασιλεῖα Μεγαλειότατον, τὸν Πάπαν ἢ
Ἐμετέρα Ἀγιότης, ἕνα πρίγκηπα ἢ Ἐμετέρα Ἐψηλότης.
Ἐσᾶς πρέπει νὰ σᾶς λέγουν ἢ Ἐμετέρα Ἐμβρίθεια.

Ὅταν ὁ ἀποκεφαλισθεὶς βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Κάρολος Α'
ἐκρατεῖτο ἀκόμη εἰς τὴν φυλακὴν και ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ,
μερικοῖσ τραπιάται, πληρωθέντες ἀπὸ τοὺς πολιτικούς ἀντιπά-
λους του, περιέζωσαν τὸν πύργον και ἤρχισαν νὰ ζητοῦν με-
γαλοφῶνως τὴν καταδίκην τοῦ ἀνακτος.

—Δυστυχισμένοι φτωχοί, ἐφώνασεν ὁ μονάρχης, ἂν σᾶς
ἔδινα λίγα χρήματα θὰ ἐφανάζετε ἐναντίον ἐκεινων πού σᾶς
ἐπλήρωσαν διὰ νὰ φωνάζετε ἐναντίον μου!

Ἡ «Ὀλυμπία», μία ἀπὸ τὰς ἀτυχεστέρας τραγωδίας τοῦ
Βολταίρου, ἐκυκλοφόρησε τυπωθεῖσα τὸ 1763.

—Εἶνε τὸ ἔργον ἐξ ἡμερῶν, ἔγραψαν εἰς ἕνα διάσημον κρι-
τικόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστειλεν ἕνα ἀντίτυπον και τοῦ ἐξήτει τὴν
γνώμην του.

—Ὁ συγγραφεὺς δὲν ἔπρεπε ν' ἀναπαυθῇ τὴν ἐβδόμην
ἡμέραν, τοῦ ἀπήντησεν ὁ κριτικὸς.

—Διὰ τοῦτο και μετενόησεν, ἀνταπῆντησεν ὁ Βολταίρος, ὁ
ὁποῖος ἀνεσκεύασεν ἕκ βάθρων τὴν τραγωδίαν του, ἢ ὁ τοῖα
οὕτω ἠδυνήθη νὰ σταθῇ εἰς τὴν σκηνήν.

Ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας ἐφαίνετο τόσο τρομερὰ εἰς τὸν
Βολταίρον, ὥστε ἔλεγε:

—Ἐπρεπε νὰ τὴν γράψῃ ἕνας δῆμιος, ἀφοῦ αὐτὸς θέτει τὸν
ἐπίλογον εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιόδους τῆς.

Ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' διεκρίνετο διὰ τὴν εὐγενῆ και ἀκριβολό-
γον ἔκφρασιν τῶν λόγων του. Ὅταν ἀπεχαιρέτισεν τὸν υἱὸν του
δοῦκα τοῦ Ἀνζού, μεταβαίοντα νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὴν Ἰσπα-
νίαν, θέλων νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην πού εἶχεν εἰς τὴν
συμμαχίαν ἐκείνην ἥτις θὰ ἐξησφάλιζεν ἐσσεὶ τὰς ἀγαθὰς σχέ-
σεις μεταξὺ τῶν δύο μεγαλυτέρων τότε μοναρχιῶν τῆς Ἐδρω-
πῆς, τῆς Γαλλίας και τῆς Ἰσπανίας, τοῦ εἶπεν ὠραιότατα:

—Χαῖρε, δὲν ὑπάρχουν πλέον Πυρηναῖα!

Μετὰ τὴν φορικτὴν νύκτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, ὁ βα-
σιλεὺς τῆς Γαλλίας Κάρολος Θ', ὁ διατάξας και λαβὼν μέρος
εἰς τὴν σφαγὴν ἔχασε τελείως τὴν ὑγίαν του και ἔζησε δύο
μόνον ἔτη ὕστερον ἀπὸ αὐτήν. Ἀπέθανεν ἀπὸ φορικτὴν και μυ-
στηριώδη ἀσθένειαν, χύνων αἷμα ἀπὸ ὄλους τοὺς πόρους τοῦ
σώματός του. Τοῦτο ἐθωροῖθη ἀπὸ τὸ λαὸν ὡς τιμωρία, ἐπι-
βληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν τρομερὰν σφαγὴν.

Ὅταν ὁ μέγας Ἰσπανὸς ζωγράφος Βελασκέθ ἐτελείωσε
τὸν περίφημον πίνακά του «Ἄδὲς Μανίνας» (Αἱ κυρίαί τῆς τιμῆς)
ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φίλιππος Β', πού ἐπήγγαινε κάθε
μέρα μὲ τὴν βασίλισσαν και ἐπεσκέπτετο τὸν καλλιτέχνην
παρετήρησεν ὅτι ἔλειπε κάτι.

—Δώσέ μου, τὸ πινέλο σου, εἶπεν εἰς τὸν ζωγράφον.

Και μὲ τὸ βασιλικὸ του χέρι ἐγράφε τὸν ἐρυθρὸν σταυρὸν
τοῦ παρασήμου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου εἰς τὸ στήθος τοῦ καλλι-
τέχνου, ὁ ὁποῖος εἶχε ζωγραφίσῃ και τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν
περίφημον ἐκεῖνον πίνακα.

Μία φορὰ πού ὁ ζωγράφος Τιτιανὸς εἰσελάσῃ εἰς τὸ ἀτελεῖ
τοῦ μὲ τὸν Αὐτοκράτορα Σάρλ-Κέν, τοῦ ἔπεσε τὸ πινέλο ἀπὸ
τὰ χεῖρα. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐσκυψε, ἐσήκωσε τὸ πινέλο και εἶπε:
—Ὁ Τιτιανὸς ἀξίζει νὰ ὑπηρετῆται ἀπὸ τὸν Καίσαρα.

—Στὸν περίπατο, ὁ Σάρλ-Κέν, ἔβρινε πάντα τὸν μέγαν καλ-
λιτέχνην εἰς τὰ δεξιὰ του.

—Ἡμπορῶ κάλλιστα νὰ δημιουργήσω ἕνα δοῦκα, ἔλεγε,
ἀλλὰ πού θὰ βρῶ ἕνα ἄλλον Τιτιανόν;

Ὁ Διονύσιος, τύραννος τῶν Συρακουσῶν, εἶχε προσκαλέσει
εἰς γέφυρα τὸν φιλόσοφον Ἀρίστιππον, ἀλλὰ τοῦ ἔδωσε στο
τραπέζι τὴν τελευταίαν θέσιν.

—Ἀναμφιβόλως, τοῦ εἶπεν ὁ Ἀρίστιππος, ἠθέλησες ν'
ἀποκαταστήσῃς τὴν τιμὴν αὐτῆς τῆς θέσεως.

Ὅταν κανεὶς δὲν ἤρρεσεν εἰς τὸν Ρισχελιέ, ὁ τρομερὸς καρ-
δινάλιος τὸν προσεφώνει μὲ τὴν φράσιν: «Εἶμαι ταπεινότατος
δοῦλός σας». Τὰ λόγια αὐτὰ ἐδείκνυαν ἐσχάτην δυσμένειαν.
Ἐνεκα τούτου, ὅταν ἕνας φίλος τοῦ καρδινάλιου ἐπήγε τὸν
στρατάρχη Βρεξέ, ὅπως τὸν παρουσιάσῃ εἰς τὸ Ρισχελιέ, εὐρι-
σκόμενον τότε εἰς τὸ Ρουέλ, και ὁ στρατάρχης ἤκουσε τὴν πε-
ρίφημον φράσιν, ἔσπευσε ἀμέσως νὰ ἐξελεθῇ τῆς αἰθούσης
τῶν ἀκούσεων, ἔπευσε και ἐπέστρεψεν ἐν τάχει εἰς τὸ Πα-
ρίσι. Ἐρωτηθεὶς κατόπιν ἀπὸ τὸν φίλον του, διατί τοὺς ἀφήκε
τόσον ἀποτόμως, ὁ Βρεξέ ἀπήντησε:

—Ὁ «ταπεινότατος δοῦλος» τοῦ καρδινάλιου μοῦ ἐπροξέ-
νησε τόσο φόβον, ὥστε ἂν δὲν εὕρισκα τὴν θύραν ἀνοικτήν,
θὰ ἐπηδοῦσα ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Ἀνέκαθεν ἐθωροεῖτο ἀτιμαστικὸν νὰ πετοῦν κανένα στὸν
δρόμο, και ἰδίως πεθαμένον. Μονάχα ὁ φιλόσοφος Διογένης,
πού δὲν ἐσκέπτετο ὅτις οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, δὲν εἶδε καμμίαν
σημασίαν εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ὅταν ἐψυχορραγοῦσε, οἱ μαθη-
ταὶ του τὸν ἠρώτησαν τί θὰ ἔκαναν τὸ σῶμά του μετὰ τὸν θά-
νατόν του.

—Θὰ τὸ ἀφήσητε, τοὺς εἶπε, στὰ χωράφια.

Και ὅταν τοῦ παρετήρησαν ὅτι θὰ ἐξετίθετο εἰς τὸν κίνδυ-
νον νὰ γίνῃ βορὰ τῶν ἀγρίων θηρίων και τῶν ὀρνέων, ἐκεῖνος
τοὺς ἀπήντησε:

—Καὶ πόως θὰ μπορῆς νὰ τὸ κάνης αὐτό, ἀφοῦ δὲν θὰ αἰ-
σθάνεσαι τίποτε;

—Τότε, λοιπόν, τί μὲ μέλλει, ἀνταπῆντησεν ὁ φιλόσοφος,
ἂν εἶδον τὸ σῶμά μου στοὺς δρόμους, ἀφοῦ δὲν θὰ αἰσθάνω-
μαι τίποτε;

Κατόπιν τῶν ταραχῶν πού ἐδημιουργήθησαν στὴν Ρώμην
ἀπὸ τὰς φιλοδοξίας τοῦ Καίσαρος, οἱ συγκλητικοὶ ἀπεφάσισαν
νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος ν' ἀντιταχθῇ ἐναντίον του.
Ὁ Κάτων ἐγνωμάτευσε νὰ ἀναγορευθῇ ὁ Πομπήιος ὑπατος
ἀνευ συνυπάτου. Καὶ ὅταν ὁ Πομπήιος τὸν ὑπαρίστησε
θερμῶς και τὸν παρεκάλει νὰ τὸν βοηθῇ μὲ τὰς συμ-
βουλάς του, ὁ Κάτων τοῦ ἀπήντησε μὲ τὴν γνωστὴν στωϊκό-
τητά του:

—Δὲν μοῦ ἔχεις καμμιά ὑποχρέωσις. Για ὅ,τι εἶπα και ὅ,τι
κάνω, δὲν κυττάζω ἐσένα, ἀλλὰ τὴν δημοκρατίαν. Ἄν ἐγνωρίζω
ἕνα πολίτην σταθερότερον ἀπὸ σένα εἰς τὰς δημοκρατικὰς ἀρ-
χάς του, θὰ ἐπρότεινα αὐτὸν και ὄχι ἐσένα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς
συμβουλάς μου, θὰ σοὺ τὰς δίνω εὐχαρίστως κατ' ἴδιον, ὅταν
μοῦ τὰς ζητῆς. Ἀλλὰ και ὅταν δὲν μοῦ τὰς ζητῆς, θὰ σοὺ τὰς
δίνω δημοσίᾳ και θὰ εἶνε πάντα οἱ ἴδιες.

Ὅταν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας διώριζε ἕνα οἰονδήποτε σὲ
κάποιαν θέσιν, ἔλεγεν ὑπογράφων τὸ σχετικὸν διάταγμα:

—Αὐτὴ τὴν στιγμή, μὲ τὴν ὑπογραφή αὐτή, δημιουργῶ
ἐνενηντὰ ἐνενητὰ δυσαρεστημένους και ἕνα ἀχάριστον.

Ο Λουδοβίκος ΙΓ' συνωμοτούσε κάποτε, κλεισμένος μέσα στο γραφείο του με άλλους, κατά του μεγάλου καρδινάλιου του Ρισελιέ, τον οποίον έμισε και ήθελε να έκτοπίση, αλλά δεν έτόλμα να του κηρύξη τον πόλεμον άπροκαλύπτως. Έξαφνα ή θύρα άνοίγει και εισέρχεται, χωρίς ν' άναγγελλή, ο τρομερός καρδινάλιος.

—Νά τος! φωνάζει άνοήτως ο βσιλεύς. Ο Ρισελιέ, ήννόησεν άμέσως περί τίνος επρόκειτο.

—Φαίνεται πως θα ώμιλούσατε για μένα, είπεν ειρωνικώς ο Ρισελιέ, και ήξεύρω ότι με άγαπάτε τόσο πολύ όσοι σεί, εδώ. Όμολογήσατε, λοιπόν, ότι συνωμοτούσατε έναντίον μου.

Η βασιλομητωρ, ή τρομοτέρα έχθρά του, ή όποία παρίστατο εις την συνομιλιαν, ήρνήθη, άλλ' έπειτα ήγακάσθη να όμολογήση, και τότε ο άσθενής, την θέλησιν βσιλεύς άφήκεν έλεύθερον τό στάδιον εις τον Υπουργόν του, κατά του όποιου έπασσε να συνωμοτή και έναντίον του όποιου δεν έτόλμα πλέον ν' άντισταθή.

Στην Αύλη του Μεγάλου Αλεξάνδρου ήτο άρκετά επικίνδυνον να ποζάρη κανείς για μέγας άνδρος, γιατί τό μεγαλείον του Αλεξάνδρου άπερρόφα τους πάντας και τά πάντα.

—Υιέ μου, να γίνεσαι όσο μπορείς μικρότερος μπροστά στον Αλέξανδρο, έλεγεν ο Παρμενίων στον Φιλώτα. Δίνε του κάποτε την εύχαρίστητη να φαίνεσαι ότι σφάλεις και μη λημονείς ποτέ πως χρωστάς την φαινομενική φιλία του εις τό ότι του φαίνεσαι κατώτερος του.

Ένας Άγγλος, που έδιάβηκεν από τό Φερνέ, την έξοχικήν κατοικίαν του Βολταίρου, έζήτησε να ίδη τον μέγalon συγγραφέα και τον ήρώτησε τί ήθελε να του φέρη από την Ρώμην όπου επρόκειτο να μεταβή. Ο Βολταίρος, ένθυμηθείς την στιγμήν εκείνην τό μίσος του έναντίον των καταπιεστών της άνθρωπίνης συνειδήσεως, του άπήνησε:

—Νά μου φέρετε τά αυτιά του μεγάλου ιεροεξεταστου. Αργότερα ο Άγγλος συνομιλών με οικειότητα με τον Πάπαν Γαϊζανέλλι, του άνέφερε τους λόγους του συγγραφέως.

—Ποτέ στον Βολταίρο, άπήνησεν ο Άγιώτατος, ότι οι ιεροεξετασται δεν έχουν ούτε αυτιά ούτε μάτια.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Εις την αίθουσαν του «Παρνασσου» από της 8 Μαρτίου κάμνει την έναρξιν ή έκθεσις ζωγραφικής των κυριών Αθηνάς Ν. Ταρσούλη, Νίτσας Ι. Κοκκίνη και Ιωάννας Ε. Σχίνς. Η έκθεσις θα διαρκέση μέχρι της 5 Απριλίου.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΙΕΡΟΕΞΕΤΑΣΤΗΣ.— Υπό Φεροντόρ Ντωστογιέφσκι κατά μετάφρασιν του κ. Α. Μπασιλάρη.— Έν Αθήναις 1928.— Έξεδόθη εις καλλιτεχνικήν έκδοσιν και πωλείται εις άπαντα τά βιβλιοπωλεία πρός δρχ. 10 και παρά τή μεταφραστή ήδός Μενάνδρου 50α. Εις τό βιβλίον τουτο ο συγγραφέυς εκθέτει τας άπόψεις του επί των Ιησουητικων θεωριών κατά την διάρκειαν της Ιεράς εξέτασεως εις την Σεββίλλην. Δέον να προστεθή ότι ή μετάφρασις του έργου εις την καθομιλουμένην είναι λίαν γλαφυρά και επιμελημένη, ο δε άναγνώστης εύχαρίστως διαβάξει τό έργον τουτο του μεγάλου συγγραφέως.

Η ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ.— Έξεδόθη ή Έφημερίς «Υπαλληλική» εβδομαδιαίον επίσημον όργανον της Συνομοσπονδίας των Δημοσίων Υπαλλήλων της Ελλάδος.— Τιμή έκάστου φύλλου δρχ. 1.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.— Έκκυκλοφόρησιν εις έκτακτον έκδοσιν αφιερωμένην εις τό πρώτον Συνέδριον του Συλλόγου των Άνατολ ή υπαλλήλων της Έταιρίας Eastern.

ΤΑ ΩΦΕΛΙΜΩΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1. Βύλσερ: Ο Πρωτόγονος Άνθρωπος Δρ. 25.—
- 2. Μπέρκουον: Φαντάσματα και Όνειρα > 20.—
- 3. Τίμερτικκ: Η Άφροδίσιος Ηθική > 30.—
- 4. Σμιθ: Η Φιλοσοφία της Ήδονής > 20.—
- 5. Λίπς: Η Έλευθερία της Βουλήσεως > 30.—
- 6. Τρότσκη: Ζωή και θάνατος του Λενίν > 35.—

Γράψατε: Έκδοτ. Οίκον Χ. Γανιάρη Σοφοκλέους 3. Αθήνας

Σημ. Εις τους άγοράζοντας όλην την σειράν στέλλονται αντί Δρ. 150 και έλεύθερα ταχ. έξόδων.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΡΟΥΒΑΛΗΣ

Τμηματάρχης

Γενικής Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικού

ΜΑΡΙΑ Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Έμνηστεύθησαν

Έν Αθήναις τη 25 Φεβρουαρίου 1928.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΥΡΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αωώνος

Έως ASSISTANT της Άνωτάτης έν Παρισί-

οις Ιατρικής Σχολής Έφαρμογής

VAL-DE-GRACE

Ώραι Έπισκέψεως 11 π.μ. έως 1 μ.μ.

Όδός Πατησίων 49

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΟΝΤΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Παρ' άπασι τοις έν Αθήναις

Δικαστηρίοις.

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 24

(Μέγαρον Έφεσιου Νο 58).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
 ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1918

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ, ΠΑΤΡΑΙΣ, ΣΥΡΩ, ΑΙΓΙΩ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 15.000.000
 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ 3.228.209

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΔΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ, ΜΑΡΗΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ
 ΑΝΤΩΝΙΟΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΜΙΑΟΥΛΗΣ Διευθυντής
 ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ Διευθυντής

Ειδικαί ύπηρεσίαι δι' άπάσας έν γένει τας Τραπεζικάς έργασίας. Καταθέσεις υπό τους καλλιτέρους όρους

Ταμειυτήριον μέχρι δρχ. 100.000 πρός 6 ο)ο ετησίως άπηλλαγμένον φέρου.

Ίδρυσις και όργάνωσις Άνωνύμων Έταιριών και συμμετοχή εις τοιαύτας.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΔΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΣ

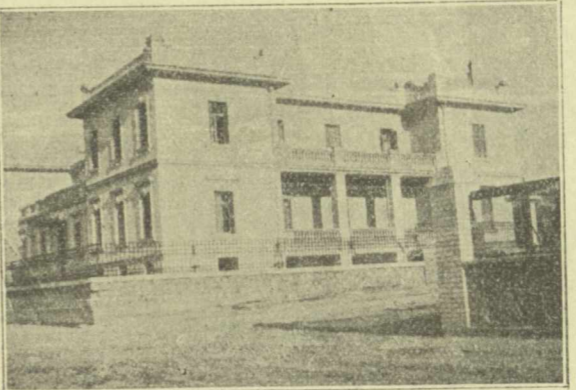
ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΙΩΑΝ. ΣΚΑΡΙΜΠΑ & ΚΩΝ. ΚΑΤΡΗ
ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ
 ΕΚΤΕΛΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ—
 —ΕΞΑΓΩΓΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ
ΖΥΘΟΥ ΝΑΟΥΣΗΣ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΛΙΒΑΝΟΥ
 ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΗΛ. ΑΣΠΙΩΤΗ

ΤΜΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΝ
 ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΝ
 ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟΝ
 ΜΑΙΕΥΤΙΚΟΝ
 ΡΑΔΙΟΛΟΓΙΚΟΝ (Ακτίνες Ραϊτγκεν)
 ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟΝ
 ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ
 ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ

Η ΚΛΙΝΙΚΗ ΛΙΒΑΝΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΡΑΔΙΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑΝ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΜΕ ΤΙΜΑΣ ΠΡΟΣΙΤΑΣ ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ

ΔΙΑΝ ΠΡΩΣΕΧΩΣ άρχονται λειτουργούντα τά έξωτερικά Ίατρεία διά τους άπόρους άσθενείς ΔΩΡΕΑΝ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΓΛΟΥ

Χειρούργου-Όδοντιάτρου τῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων

Θεραπεύει ἐντὸς ὀλέγων ἡμερῶν ἀσφαλῶς, ῥιζικῶς καὶ ἀνωδύτως

ὅλας τὰς παθήσεις τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων

Σφραγίσαις, Γέφυραι, Ὀδοντοστοιχίαι κλπ. ἐφαρμόζονται ἐπιστημονικῶς.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΔΩΡΕΑΝ

9 π. μ. — 1 1/2 μ. μ. καὶ 3 ἕως 7 1/2 μ. μ. ἐκτὸς Πέμπτης.

Ὁδὸς Ζήνωνος 4α (παρὰ τὴν Ὀμόνοϊαν) — ΑΘΗΝΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΥΡΙΚΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Αὐδῶνος

Γέως ASSISTANT τῆς Ἀνωτάτης ἐν Παρισί-
οις Ἱατρικῆς Σχολῆς Ἐφαρμογῆς

VAL-DE-GRACE

Ὁραὶ Ἐπισκέψεως 11 π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Ὁδὸς Πατησίων 49

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΟΝΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Παρ' ἅπασιν τοῖς ἐν Ἀθήναις

Δικαστηρίοις.

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 24

(Μέγαρον Ἐφεσίου Νο 58).